

برنامه پیشنهادی تفصیلی جهت تصدی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
محمدعلی زلفی گل

برای ارائه به مجلس شورای اسلامی

مردادماه ۱۴۰۰

الْعِلْمُ سُلْطَانٌ مَنْ وَجَدَهُ صَالٍ بِهِ وَ مَنْ لَمْ يَجِدْهُ صَيْلَ عَلَيْهِ.

دانش، سلطنت و قدرت است، هر که آن را بیابد با آن یورش برد و پیروز شود، و هر که آن را نیابد بر او یورش برند و مغلوب گردد.

امام علی (علیه السلام)، شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۱۹.

مقدمه

آرمان یک جامعه، بزرگترین سرمایه آن جامعه است. دانشگاه آرمانی باید تمدن ساز باشد و توسعه دانی را محقق کند. به همین دلیل امروزه، تلاش در جهت تحقق دانشگاه دانا، حکمت‌بنیان و جامعه‌محور، به یک مطالبه عمومی و همگانی تبدیل شده است. از طرف دیگر، فعالیت در محیط دانشگاه که نقطه تمرکز تهاجم بی‌رحمانه‌ی فکری دشمنان اسلام و قرآن از یک سو و محل تلاقی اندیشه‌های گوناگون از سوی دیگر است، کاری ظریف، دقیق، پراتهاب و در عین حال لذت بخش است.

با وقوع انقلاب اسلامی ایران، فصل نوینی در حیات و جوشش آموزش عالی ایران آغاز شد. در این دوران نظام مقدس جمهوری اسلامی با تقویت زیرساخت‌های آموزشی و ظرفیت‌سازی مناسب، زمینه‌ساز جذب حداکثری جوانان مستعد را در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی فراهم آورد تا به این طریق بتواند نیروهای متخصص را در زمینه‌های مورد نیاز کشور تامین کند.

در آغاز دهه دوم انقلاب بتدریج رشته‌ها و گرایش‌های متعدد تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌های کشور ایجاد شد. گسترش دوره‌های تحصیلات تکمیلی به رشد تولید علمی کشور، که در واقع تمرینی برای تولید علم بود؛ منجر شد. در اواخر دهه دوم انقلاب زمزمه‌های لزوم مشارکت کشور در تولید علم جهانی و گسترش مرزهای دانش آغاز شد. بدین ترتیب موضوع آموزش و پژوهش به آرامی در بین عموم مردم نیز جای خود را باز کرد و به یک پروژه ملی تبدیل شد، که امروز نتیجه این فرهنگ‌سازی را در هر گوشه این کشور با پیشرفت‌های شگرف علمی و فناوری ایران اسلامی

شاهد هستیم که بیان این پیشرفت‌ها در این برنامه ضروری نیست و تنها به کسب رتبه اول علمی در منطقه اشاره می‌شود.

باید اذعان کرد که تلاش، هماهنگی و انسجام ملی صرفاً مستلزم وجود شرایط حاد، نظیر جنگ و روبرویی با بلایا نیست و اگر نگوییم عرصه زندگی همواره یک عرصه نبرد همه جانبه است، بی تردید عرصه رقابت و سبقت جویی‌ها است. آنان که در تغییر اوضاع زندگی و سرنوشت خویش و بهبود آن تلاش کنند، مطابق سنت الهی نیز پیشرو خواهند بود. همان گونه که در قرآن مجید به عنوان سنتی الهی آمده است: "إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ". اگر هشت سال دفاع مقدس یک اهتمام ملی به وجود آورده بود، زمانی که مبنا بر زندگی در یک سطح ملی است، این هماهنگی و انسجام به نحو مقتضی باید تداوم یابد. امروز این مسأله به لحاظ گرایش عمده رقابت های جهانی به عرصه های علمی کشیده شده و برنامه ریزی خاص خود را طلب کند و بیانات مقام معظم رهبری (حفظ الله) در حوزه علمی، تدوین سند چشم انداز بیست ساله، سیاست های کلی علم و فناوری، نقشه جامع علمی کشور، سند دانشگاه اسلامی و اسناد علوم مختلف کشور نیز بر این واقعیت صحه می‌گذارد. بنابراین سیاست گذاری علم و فناوری نیز به سبب سیاستی حکومت‌ها اضافه شده و دیپلماسی علم و فناوری عرصه جدیدی را در دنیای سیاست به خود اختصاص داده است. به همین دلیل، برنامه ریزی های دقیق علمی در این زمینه ضرورت دارد. از طریق پیشرفت های علمی و فنی قدرت نرم هر کشوری از جمله جمهوری اسلامی ایران همگام با قدرت سخت به دلیل افزایش جاذبه در نزد مردم کشورمان و جوامع دیگر افزایش می‌یابد و در داخل کشور منجر به افزایش سرمایه اجتماعی و مقبولیت حاکمیت نظام شده و در خارج از کشور نیز منجر به افزایش نفوذ فرهنگ اسلامی، تاثیرگذاری و در نهایت صدور انقلاب اسلامی و نهایتاً مصونیت جامعه در مقابل جنگ نرم دشمن می‌شود. به همین دلیل دنیای سلطه و استکبار در پی حذف فیزیکی دانشمندان اثرگذار جمهوری اسلامی است. به نظر می‌رسد، فرایند تحول در جهان هم از دانشگاه‌ها شروع شده و هم به دانشگاه‌ها ختم می‌شود. دانشگاه‌ها در یک سو با تولید دانش و اطلاعات، امکان تولید فناوری، تجهیزات و امکانات جدید و در نهایت آسایش و آرامش جامعه را بوجود می‌آورند و محصولات متنوع تولیدی جهان نتیجه عملی فرایند تولید دانش و تجهیزات آنها است. از سوی دیگر با تغییر فضای فرهنگ و اقتصاد اجتماعی و ایجاد تحولات بعدی که در اثر افزایش ذخیره دانش بشر صورت می‌گیرد، مجدداً این دانشگاه‌ها هستند که تغییرات بوجود آمده را به عنوان سوال اساسی مورد نقد، بررسی و دست‌مایه تولید دانش و فناوری جدید می‌نمایند.

جمهوری اسلامی ایران در افق آرمانی و چشم انداز بیست ساله خود، برخورداری از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری و احراز جایگاه نخست اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه و کشورهای همسایه را هدف گذاری کرده است. **خداوند بزرگ را شاکریم که از سال ۱۳۹۰ رتبه اول علمی منطقه مورد نظر سند چشم انداز تحقق یافته است.** این واقعیت بدین معنی است که جامعه دانشگاهی کشور به خوبی در این عرصه فعالیت کرده‌اند که به رسم ادب به آنها دست **مریزاد گفته و تلاش آنان را می‌ستاییم.**

تحقق اهداف سند چشم انداز در ابعاد علمی، پژوهشی و فناوری مستلزم یک عزم ملی، روحیه انقلابی و جهاد علمی است. فرمان جنبش تولید علم و نهضت نرم‌افزاری که توسط مقام معظم رهبری صادر شده است و نیز تاکید ایشان بر داشتن نقشه جامع علمی کشور، از یک سو مبین تاکید و درخواست مشارکت از دانشگاه‌ها، دانشمندان، صاحب نظران و محققان کشور در راستای تحرک علمی است و از سویی دیگر تایید این نکته است که کشتی علم، پژوهش و فناوری کشور، علی‌رغم برخورداری از هدایت گران‌نخه و ناخدایان کارآزموده بدون داشتن نقشه و سیاست علمی و فناوری مناسب به موقع و سالم به مقصد نخواهد رسید. به عبارت بهتر وقتی نگرش‌های موجود در توسعه دانایی محور را مورد توجه قرار می‌دهیم، باید برای هر یک از مولفه‌های توسعه، پیشرفت و ارتقاء دانایی جامعه، **زیرساخت، گزینه و هزینه** مناسبی تخصیص داده تا با سرعت مورد انتظار در جهت دلخواه به پیش رود.

رویکرد اهداف، برنامه‌ها و نوع عملکرد تعیین‌کننده نتایج حاصل است. فراتر از نتیجه توسعه‌ای هر برنامه، نقشه و اسناد فرادستی مصوب نظام یعنی: ارتقاء شاخص‌های امنیت، سلامت، قدرت و اقتصاد نباید از تاثیرات فرهنگی آنها و مدل توسعه انتخاب شده غافل شد. باید قبل از تصویب هر قانون، مصوبه، آیین‌نامه، اجرای هر پروژه عمرانی و یا هر دستوری، تاثیرات فرهنگی آن را پیش‌بینی کرده و با علم به آن، هر گونه اقدامی را انجام داد. زیرا فرهنگ قوه‌ای است که جامعه را به کمال می‌رساند. بنابراین برای سرمایه‌گذاری جاودان و مادام‌العمر باید فرهنگ سالم ایجاد کرد و چه نهاد، سازمان و وزارتخانه‌ای شایسته‌تر از وزارتخانه‌های متولی آموزش و پژوهش از جمله وزارت علوم تحقیقات و فناوری است. بنابراین در مهندسی فرهنگی نظام مقدس جمهوری اسلامی، کارکرد فرهنگی - تربیتی دانشگاه‌ها، بخش غیر قابل تفکیک وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است، اگر چه در نام این وزارت نشانی از فرهنگ نباشد.

اگر دانشگاه‌ها، موسسات آموزشی، مراکز پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری کشور به‌مأموریت بنیادی خود، یعنی پژوهش، آموزش، نوآوری و فناوری، خدمات اجتماعی و فرهنگی و در نتیجه، تربیت شهروندان عالم، عاقل، دین‌باور، قانون‌مدار و دانا توجه کنند، نقش آنها در حل معضلات

اجتماعی، نوآوری‌های فناورانه و در نهایت پیشرفت و بهبود زندگی مردم بسیار چشمگیر تر از گذشته خواهد بود و دانشگاه‌های تمدن ساز به وجود خواهند آمد که بستری برای افزایش و سخت‌افزاری لازم برای تحقق تمدن نوین اسلامی بر اساس الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت مدنظر جمهوری اسلامی را مهیا خواهد کرد. باید توجه داشت همان‌گونه که نباید دیروز و امروز مسلمان یکسان باشد، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باید به گونه‌ای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، اجرا، هدایت، حمایت و نظارت کند که نسل‌های آینده را اثربخش‌تر از گذشته به جامعه تحویل دهد. در نهایت، با در دست بودن سیاست‌ها و راهبردهای کلان در اسناد بالا دستی فوق‌الذکر، و همچنین آینده‌نگری و بهره‌گیری از نظرات نخبگان، اهم محورها و برنامه‌های اینجانب در تحقق اسناد بالادستی و به ویژه سند دانشگاه اسلامی در راستای تحقق اهداف و برنامه‌های اعلامی رئیس جمهور محترم، حضرت حجت الاسلام و المسلمین دکتر ابراهیم رئیسی در نشست‌های مختلف با استادان و دانشجویان، از جمله نشست دانشگاه تهران در ۱۹ خرداد ۱۴۰۰ تنظیم شده است، که فرمودند:

"پایه تحول باید علم و فناوری باشد و دانشگاه باید در متن تحولات باشد و یکی از اشکالات فعلی در حاشیه بودن دانشگاه است که دولت من این نگاه را تغییر می‌دهد" یقیناً نگاه مثبت و راهبردی ریاست محترم جمهوری به نظام علمی کشور، از جمله توجه ویژه به نقش و جایگاه محوری دانشگاه‌ها در حل مسائل کشور و تحقق توسعه جامع الاطراف، پشتوانه عظیمی برای تحقق اهداف و برنامه‌های علمی ذیل است.

بخشی از اهداف توسعه هدفمند آموزش عالی

- ۱- متناسب‌سازی توسعه آموزش عالی و اصلاح سیاست‌های پذیرش دانشجو متناسب با نیازهای جامعه در مقیاس استانی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی بر اساس آمایش سرزمین، یعنی ایجاد توازن بین مناطق مختلف کشور، جمعیت، فضا و فعالیت‌های آموزش عالی.
- ۲- ماموریت‌گرایی در ایجاد، توسعه و یا تجمیع موسسات، رشته‌ها، مقاطع و زیرنظام‌های آموزش عالی و اصلاح وضعیت موجود آموزش عالی.
- ۳- بازنگری در برنامه‌های آموزشی (بروزرسانی، بازنگری، کاربردی‌کردن، توسعه میان رشته‌ای‌ها) با توجه به نیازهای بومی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.
- ۴- تبیین و بازنگری و تفکیک ماموریت‌های زیرنظام‌های آموزشی و دانشگاه‌ها، متناسب با توانمندی و اهداف کلان آموزش عالی و تقسیم کار ملی در مناطق کشور.

- ۵ - نهادینه کردن کیفیت در نظام آموزش عالی (ساختارسازی، تدوین شاخص‌ها و استانداردها، اعتبارسنجی، درجه‌بندی و رتبه‌بندی) متناسب با نیازهای حال و آینده کشور.
- ۶ - تعیین جایگاه و نقش آموزش عالی فراملی (ایجاد دوره مشترک بین المللی، ایجاد شعب دانشگاه های داخل در خارج و پذیرش دانشجوی خارجی) برای دانشگاه‌های مناطق مختلف خصوصا دانشگاه‌های مناطق مرزی.
- ۷-حمایت از توانمندسازی مشارکت فعال و تاثیرگذار بخش غیردولتی در توسعه آموزش عالی با رعایت استانداردهای آموزشی-پژوهشی و کیفیت در مناطق مختلف کشور.
- ۸ - تقویت و توسعه دوره‌های مهارتی آموزش عالی در مناطق مختلف کشور متناسب با مزیت‌های آن مناطق.
- ۹ - کارآمدسازی و توانمندسازی دانش آموختگان در راستای کارآفرینی و ورود به بازارکار و رفع نیازهای بومی و ملی (موضوع بند ۵-۸ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی).
- ۱۰ - حمایت از تولید علم و فناوری بومی در تمام حوزه‌ها، به‌ویژه در حوزه علوم انسانی و زمینه‌سازی برای ورود نخبگان در رشته‌های علوم انسانی.
- ۱۱ - ارتقاء همزمان شاخص‌های کمی و کیفی آموزش عالی.
- ۱۲ - توجه ویژه به جذب، نگهداری و دانش‌افزایی و توانمندسازی اعضای هیات علمی در راستای ایفای نقش موثر در جامعه (موضوع بند ۱-۳ نظام مدیریتی سند دانشگاه اسلامی).
- ۱۳ - اصلاح ساختار مدیریتی و تصمیم‌گیری نظام آموزش عالی در راستای مشارکت جمعی در آموزش عالی، (استقرار مدیریت توزیع‌شده به‌جای مدیریت از بالا به پایین) و تمرکز زدایی و ایجاد پویایی آموزش عالی و افزایش اختیارات در زمینه‌های برنامه‌ریزی آموزشی، توسعه رشته‌ها، تدوین برنامه‌های درسی، توسعه آموزش عالی، ارزیابی و نظارت و افزایش اختیارات در مناطق و پهنه‌بندی‌های آمایشی، همراه با نظارت و ارزیابی نظام مند از آنها.
- ۱۴-توجه خاص به حفظ و نهادینه کردن ارزش‌های اسلامی در محیط‌های دانشگاهی و توجه به بافت فرهنگی-اجتماعی مناطق در توسعه آموزش عالی، با بهره‌گیری از امکانات رسانه‌ای و فضای مجازی.

اسناد بالادستی

- سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری
  - بیانات و رهنمودهای مقام معظم رهبری در حوزه علم و فناوری
  - سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴
  - سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
  - سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
  - بیانیه گام دوم رهبر معظم انقلاب ۱۳۹۸
- قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی
  - قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران
  - قانون اهداف، وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
  - قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات
  - قوانین برنامه‌های توسعه پنج ساله شامل: قوانین پنجم و ششم توسعه ج.ا.ا.
  - قانون تشکیل وزارت عتف (مصوب سال ۱۳۸۳)
- مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
  - سند نقشه جامع علمی کشور
  - سند دانشگاه اسلامی
  - سند تحول راهبردی علم و فناوری کشور
  - سند آمایش آموزش عالی (مصوب وزارت عتف ۱۳۹۱)

اهم برنامه‌های فرابخشی پیشنهادی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دولت

سیزدهم

۱- تخصیص اعتبارات دانشگاهی بر اساس سرانه، نرخ محلی و بهره‌وری

از آنجایی که بر اساس برنامه پنجم توسعه "به منظور زمینه سازی برای تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم افزاری، با هدف توسعه کمی و کیفی دولت مجاز است: هزینه سرانه تربیت نیروی انسانی متخصص مورد تقاضای کشور بر اساس هزینه‌های آموزشی و خدمات پژوهشی، تحقیقاتی و فناوری مورد حمایت را در چهارچوب بودجه‌ریزی و فناوری دولتی محاسبه و به طور سالانه تامین کند" لذا بر اساس طرح بودجه‌ریزی عملیاتی با لحاظ سرانه، نرخ محلی و بهره‌وری اعتبارات دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی تعیین و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید. این طرح باعث رقابت علمی و فناوری سازنده و چابکی سیستم مدیریتی موسسات آموزش عالی شده و از استخدام نیرو و هزینه‌های غیرضرور، ممانعت می‌کند.

۲- تفریغ و هدفمند کردن بودجه در ابعاد ملی

استقلال موسسات آموزش عالی با حضور هیات‌های امناء، برای مأموریت‌گرا شدن و رقابت علمی در سطح منطقه‌ای، ملی و فراملی موسسات آموزش عالی یک ضرورت است، اما شکل‌گیری شخصیت متوازن علمی، فناوری، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی آنها نیاز به چابوب‌های منعطف هدایتگر دارد. زیرا در صورت نبود این چارچوب ممکن است سلايق مدیریتی، برای تحقق بعضی از اهداف اصلی هزینه نکند. در نتیجه با توزیع بودجه در ردیف‌های اصلی قانون بودجه موسسات آموزش عالی و به‌ویژه مستقل کردن بودجه پژوهشی و فناوری بستر تحقق دانشگاه جامعه محور ایجاد خواهد شد.

۳- مدیریت هزینه دانشگاه‌ها، موسسات آموزشی، مراکز پژوهشی و پارک‌های علم و

فناوری

هدف از این بخش، برنامه ریزی عملیاتی برای اعتبارات مازاد بر پرداخت هزینه های اجتناب ناپذیر در دانشگاه‌ها، موسسات آموزشی، مراکز پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری کشور است. این طرح علاوه بر نقش آموزش مدیران، موجب افزایش بهره‌وری، شاخص مداری و دوری جستن از سلیقه در هزینه‌کرد منابع خواهد شد. اساس این طرح، توجه به تفریغ بودجه، قوانین جاری و اولویت‌ها است. در یک جامعه فرهیخته و شاداب دانشگاهی تصمیمی که از پشتوانه منطقی و علمی برخوردار نباشد نه تنها پذیرفته نیست، بلکه جایگاه مدیریت دانشگاهی را تضعیف می‌کند. بنابراین توزیع عادلانه

امکانات و اعتبارات بر اساس شاخص‌های علمی، مشروع و مقبول پیش‌نیاز توسعه و پیشرفت است. هیات امناء دانشگاه‌ها در این بخش نقش پررنگی خواهند داشت.

۴- تقویت و توسعه پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و موسسه پژوهش و

برنامه‌ریزی آموزش عالی

در دنیای پر رمز و راز کنونی، یکی از منابع مهم پیشرفت، دانایی است. استفاده از این منبع نه تنها از مقدار آن نمی‌کاهد، بلکه موجب افزایش میزان و مقدار آن نیز می‌شود. برای دستیابی به پیشرفت دانش‌بنیان و استفاده از منبع دانایی برای رسیدن به پیشرفت، اطلاع داشتن و آگاهی از آمار دقیق در عرصه‌های مختلف انسانی، معنوی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، علمی و فناوری اجتناب‌ناپذیر است. برنامه‌ریزی برای پیشرفت بدون لحاظ آمار دقیق از حوزه مورد نظر، جامعه هدف و شاخص‌های ذریبط عقیم و ناکارآمد جلوه خواهد نمود. واقعیت این است که کشور ما در زمینه آمار قوی عمل نکرده است و مرکز آمار کشور برای همه عرصه‌ها و برای برنامه‌ریزی پیشرفت، آمار کامل و لازم را در اختیار ندارد. برای مهندسی آمار کشور نیز برنامه‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت نداشته‌ایم.

خوشبختانه در عرصه علمی پایگاه استنادی علمی جهان اسلام (ISC) تأسیس شده که در حال حاضر در بخش‌های محدود و خاصی برنامه داشته و فعال است. نهادها و سازمان‌های مختلف به فراخور نیاز خویش مرکز آماری تخصصی دارند که اغلب غیرحرفه‌ای عمل می‌کنند. به عنوان نمونه، مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی با تکمیل داده‌های آماری خود می‌تواند برای آموزش به صورت هدفمند برنامه‌ریزی کند. مثلاً تعداد دانش آموخته‌های رشته‌های مختلف در هر سال و یا در کل به تفکیک زن و مرد، استانی، شهرستانی، سنی، بیکار و شاغل برای تنظیم میزان پذیرش دانشجو برای آن رشته و یا تأسیس آن رشته برای آینده یک ضرورت است.

در عرصه‌های مختلف از جمله اقتصادی و فرهنگی وضعیت آماری بسیار نامطلوب و غیر شفاف است. لذا برای برنامه‌ریزی صحیح، علاوه بر نیازسنجی، وظیفه نیازآفرینی آماری نیز در هر بخش یک ضرورت است. امروزه کشورهای پیشرفته جهت برنامه‌ریزی علمی و قابل اعتماد برای مدیریت واردات و صادرات، آمار لازم در مورد دیگر کشورهای هدف و مورد نظر دنیا را نیز خود طراحی، تغذیه و مدیریت می‌کنند. یعنی یک کشور پیشرفته بر اساس آمار نیازها و سلاقی دیگر کشورهای طرف تعامل خویش، صنعت، محصول و خدمات تأسیس می‌کند. این در حالی است که در کشور ما، به نحو مطلوب از پتانسیل آمار استفاده نشده است.

این واقعیت، تقویت و گسترش افزایش ظرفیت آماری و نمایه سازی آماری پایگاه استنادی علوم جهان اسلام را به عنوان استخر دانش و اطلاعات آماری علمی کشور برای نمایه سازی نیازها، بانک

ایده، طرح‌ها و کتب را ضروری می‌نماید. در حقیقت با توسعه این بخش از موازی کاری و کارهای تکراری جلوگیری کرده و دسترسی آسان به اطلاعات علمی، نظارت بر تولید علم و فناوری، هدفمند کردن تحقیقات و .. را مقدور می‌سازد. این دو نهاد کلیدی در رتبه بندی هدفمند و اثر بخش موسسات آموزش عالی می‌توانند هم افزا عمل نمایند.

۵- همسو سازی منافع فردی با منافع ملی با تقویت هیات امناء دانشگاه ها و معاونت

حقوقی و امور مجلس

از آنجایی که قانون، مجوز مدیریت و استفاده از منابع اعم از مادی و معنوی را صادر می‌کند و اجرای قوانین، شاخص‌های علم، فناوری، فرهنگ، اقتصاد، سیاست، امنیت، قدرت، ثروت، سلامت و معنویت را ارتقاء یا تنزل می‌دهد، باید برای طراحی، تصویب، اجرا و نظارت بر آن، اهمیت فوق‌العاده قائل شد. هرگونه هزینه وقت و سرمایه عالمانه برای قانون، در واقع سرمایه‌گذاری برای پیشرفت و تعالی جامعه است. باید این واقعیت را پذیرفت که کنترل و هدایت جامعه به سمت پیشرفت و تعالی از طریق کنترل‌های بیرونی یعنی قوانین و نظارت بر حسن اجرای آنها مقدور و میسر است. اگر چه نقش کنترل‌های درونی یعنی دین، وجدان و اخلاق را نباید در سلامت معنوی فردی و اجتماعی جامعه نادیده گرفت.

بدیهی است که دستیابی به پیشرفت عدالت محور صرفاً با اجرای قوانین حاصل می‌شود و به عبارت بهتر پیشرفت، نتیجه و خروجی اجرای قوانین پیشرفته و عالمانه است. بنابراین **در راستای طراحی الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت، ضروری است یکی از مؤثرترین مولفه‌ها قانون باشد.** لذا معاونت حقوقی و امور مجلس و هیات امناء مرکزی و هیات امناء دانشگاه‌ها، موسسات، مراکز آموزشی و پارک‌های علم و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به منزله‌ی اتاق فکر، پالایش، آسیب‌شناسی، نیازسنجی، نیازآفرینی و ارزیابی قوانین در راستای رسیدن به توسعه جامع اعم از انسانی، معنوی، فرهنگی، علمی، فنی و تکنولوژیکی، اقتصادی، سیاسی باشند. این قوانین می‌تواند توسط مجلس شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای اسلامی، هیأت وزیران و وزارتخانه‌های مختلف، طراحی، تصویب و اجرا گردد. ضمناً ارزیابی قوانین کلان موجود و تأثیر آنها در پیشرفت نیز در گرو داشتن هیات های امناء و معاونت حقوقی و امور مجلس قوی است. برای طراحی قوانین پیشرفت و توسعه، مطالعه تطبیقی نیز یک ضرورت است. بدیهی است که کارکرد این دو معاونت اگرچه متفاوت است ولی هدف آنها مشترک است و با اشتراک مساعی آنها می‌توان از طریق قانون به پیشرفت رسید و نقش سلیقه را کاهش داد. برای موفقیت این برنامه نیاز به سیستم نمایه‌سازی قوانین و مصوبات در وزارت متبوع وجود دارد. به عنوان مثال، یکی از آرزوهای دیرینه تمامی

مسئولان کشور ارتباط صنعت و دانشگاه است. اگر تا کنون این هدف محقق نشده است، یکی از مهمترین دلایل آن، فقدان قوانین کارآمد و لازم‌الاجرا است. قانون مناسب، عالمانه، واقع‌گرایانه و لازم‌الاجرا بزرگ راهی است که جامعه را با سرعت مطمئن و با سرعت ممکن، به هدف می‌رساند. سرعت مطمئن و ممکن بستگی به مجری قانون و شرایط و بستر اجرا دارد. در حقیقت مدیریت نیز در سرعت دستیابی به پیشرفت و بهره‌وری متأثر از قانون است. بهره‌وری در علم مدیریت، برای استفاده از منابع مختلف اعم از مادی و انسانی بکار می‌رود، در صورتیکه میزان بهره‌وری از قانون و ابداع فرمول و شیوه نامه محاسبه آن می‌تواند منشاء خدمات ارزنده‌ای برای کشور شود. این ادعا بدین معنی است که نتیجه اجرای قانون باید هدف قانون‌گذار را برآورده سازد. اینکه یک قانون با چه سرعت و هزینه‌ای به اجرا در می‌آید، به مدیریت و مجری قانون نیز بستگی دارد، که قانون‌گذار باید کف سرعت و سقف هزینه را نیز در قانون ببیند تا سرعت مطمئن حداکثر باشد. نکات فوق حکایت از این واقعیت دارد که در کشور ما به خوبی از پتانسیل قانون برای دستیابی به پیشرفت استفاده نشده است. دلایل عدم استفاده مطلوب از پتانسیل قانون بمانند دستیابی به پیشرفت در کشور متعدد است و پرداختن به آن در این مجال نمی‌گنجد. این واقعیت‌ها، تأسیس پایگاه نمایه سازی قوانین و مصوبات را در وزارت عتف ضروری می‌نماید. روش تحقیق در عرصه علمی به ما آموخته است که برای تصویب قوانین و مصوبات جدید، دستیابی به قوانین و مصوبات گذشته و شرایط زمانی و مکانی تصویب و پیشینه آنها اجتناب‌ناپذیر است. از جمله مشکلات موجود در وزارت عتف عدم وحدت رویه در پرداخت حقوق و مزایای پرسنل اعم از هیات علمی و غیر هیات علمی است که موجبات تفرقه و از هم گسیختگی دانشگاه‌ها شده است. اگرچه رقابت سالم علمی در بین دانشگاه‌ها اصل است و هر کس به میزان استعداد و کارش باید دریافتی داشته باشد، ولی پرداخت از بیت المال به افراد با وظیفه و کار یکسان در اثر عدم مدیریت این دو بخش صورت می‌پذیرد.

۶- ایجاد سیستم انگیزشی و سنجشی مستمر علمی

با توجه به اینکه ارتقاء مرتبه‌های یک عضو هیات علمی در نیمه اول خدمت او اتفاق می‌افتد، وجود سیستم انگیزشی و سنجشی دائمی برای تلاش پیوسته پرسنل هیات علمی ضرورت دارد. در این رابطه از تجربیات موفق ملی (مطالعه تطبیقی) و فراملی در هیات‌های امناء موسسات آموزش عالی استفاده خواهد شد.

۷- استفاده از ظرفیت شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (شورای عتف) برای

ارتباط دانشگاه و صنعت

در سال ۱۳۸۳ تشکیل شورای عتف با هدف ایجاد هماهنگی و یکپارچگی در سیاست‌گذاری کلان اجرایی در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری پیش‌بینی شده است. از ظرفیت این شورا برای تثبیت جایگاه مرجعیت، تجمیع و شناسایی اولویت‌های تحقیقاتی کشور و تقسیم کار ملی بین موسسات آموزش عالی توانمند پژوهشی با توجه به مزیت‌های نسبی آنها استفاده خواهد شد. همچنین از ظرفیت اجرایی این شورا برای تعامل سازنده و ایجاد هم‌افزایی در تعیین و اجرای مأموریت‌های موسسات با استفاده از تخصیص منابع مشترک با معاونت علمی و نهادهای هم‌هدف استفاده خواهد شد.

۸- هدفمند کردن تحقیقات و هدایت بخشی از پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات

تکمیلی در زمینه تحقیقات کاربردی

در این طرح برای اعضاء هیات علمی با لحاظ رتبه علمی ایشان، ظرفیت ویژه کاربردی برای پذیرش دانشجوی کارشناسی ارشد و دکتری (با پایان‌نامه و رساله دکتری کاربردی) در نظر گرفته می‌شود. برای هر عضو هیات علمی در هر دانشگاه با دو کد رشته کاربردی و بنیادی دانشجو پذیرفته خواهد شد. اعضاء هیات علمی غالب رشته‌ها حداقل می‌توانند از ظرفیت ویژه کاربردی استفاده کنند. شیوه‌نامه پذیرش، انتخاب عنوان پایان‌نامه و رساله، داوری و ادامه تحصیل دانشجویان با کد پایان‌نامه و رساله کاربردی تهیه خواهد شد. اجرای نظام پیشنهادات ملی و اجرای آن توسط پایگاه استنادی جهان اسلام صورت خواهد پذیرفت. شیوه‌نامه پیشنهادی موجود بازنگاری، تکمیل، تصویب، اجرا و نظارت خواهد شد (موضوع بند ۳-۳ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).

۹- تکمیل و اجرای طرح آمایش آموزش عالی و تفکیک وظایف دانشگاه‌های دولتی،

غیردولتی و عدم مجوز ورود به مأموریت‌های یکدیگر

با توجه به اینکه آموزش عالی رشد شگرف کمی نموده است (اگرچه کتمان رشد کیفی نیز بی‌انصافی است) امروزه خانواده‌ها، نگران ادامه تحصیل فرزندانشان نیستند. رقابت بر سر ورود به دانشگاه‌های برتر است. بنابر این، تنوع بخشی به رشته‌ها در هر استان جهت پاسخ دادن به سلیقه مختلف داوطلبان، ادامه تحصیل و هماهنگی با مزیت‌های نسبی و منطقه‌ای با اجرای طرح آمایش آموزش عالی مقدور و میسر است. تاسیس پردیس‌های بین‌الملل در بهترین دانشگاه‌های کشور جهت درآمد زایی، به نوعی مبارزه با دانشگاه‌های غیردولتی است. چنانچه تخصیص اعتبارات دانشگاهی بر اساس سرانه دانشجویی شود و طرح آمایش آموزش عالی به اجرا درآید، شاهد چنین اقداماتی نخواهیم بود. دانشگاه‌های دولتی با بودجه عمومی و بیت‌المال بر اساس نیاز کشور نیروی متخصص تربیت کنند و دانشگاه‌های غیردولتی با هزینه شخصی و بر اساس علاقه

افراد و عرضه و تقاضا خدمات آموزشی، پژوهشی، علمی و فنی ارائه نمایند. دانشگاه‌های دولتی مهم کشور نیز برای درآمدهای روش‌های درست و علمی را جایگزین کنند.

۱۰- بازنگری و تقویت کارگروه گسترش آموزش عالی استانی

جهت اجرای موفق طرح آمایش آموزش عالی و توجه به مزیت‌های نسبی و منطقه‌ای، از ظرفیت کارگروه گسترش آموزش عالی استانی (مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۱) استفاده خواهد گرفت. از جمله اهداف این طرح ممانعت از ایجاد رشته‌های تکراری و موازی است، تا بتوان توزیع متوازن و متنوعی از رشته‌ها را در یک استان ایجاد کرد. از این طریق می‌توان به سلايق مختلف جهت ادامه تحصیل در استان پاسخ داد. البته امکان رقابت در رشته‌ها برای دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی لحاظ خواهد شد. این کارگروه از تعطیلی رشته‌ها در دانشگاه‌های استان به دلیل تعداد زیاد رشته یکسان جلوگیری می‌کند. شورای گسترش آموزش عالی وزارت متبوع صرفاً تقاضاهایی را مورد بررسی قرار خواهد داد که مجوز کارگروه استانی را داشته باشد.

۱۱- بازنگری و تقویت شورای راهبردی آموزش عالی استان

این شورا به ریاست استاندار و دبیری رئیس دانشگاه مادر حداقل ماهیانه یکبار تشکیل و اعضای آن روسای همه دانشگاه‌های استان اعم از دانشگاه‌های وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه‌های آزاد، فرهنگیان و... بوده و مسایل مختلف آموزش عالی را بررسی و موجب همراهی مدیریت ارشد استان با آموزش عالی می‌شود.

۱۲- تدوین و بازنگری برنامه راهبردی دانشگاه بر اساس برنامه تحولی دولت جدید

از آنجایی که داشتن هدف، چشم‌انداز و برنامه راهبردی جهت افزایش بهره‌وری و سرعت رسیدن به توسعه یک ضرورت است. بنابراین دانشگاه‌ها موظف خواهند بود سند چشم‌انداز و راهبردی خود را تهیه، بازنگری و ارائه نموده تا بتوانند بر اساس شاخص‌های ارزیابی طراحی شده میزان تحقق اهداف خویش را ارزیابی کنند.

۱۳- تقویت ارتباط حوزه و دانشگاه و تلاش در جهت تحقق دانشگاه اسلامی

برای تحقق واقعی ارتباط ناگسستنی بین حوزه و دانشگاه در راستای دستیابی به دانشگاه اسلامی نقاط قوت هر یک مشخص شده و به دیگری تسری داده شود. همچنین با بسترسازی مناسب زمینه فعالیت دانشمندان و دانش‌پژوهان هر یک در دیگری مهیا شود. بسترهایی از جمله ایجاد و برگزاری دوره‌ها و رشته‌های مشترک و تعریف پروژه‌های مشترک مجلات و کتب مشترک و غیره مقدور و

میسور است. ایجاد زمینه تعامل و تفاهم و احترام متقابل میان اصحاب حوزه و دانشگاه و هماهنگی لازم جهت دستیابی به الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت در حوزه های علم، فرهنگ، معنویت و اقتصاد از راه های دیگری برای تقویت همبستگی میان حوزه و دانشگاه محسوب می شود (موضوع بند ۵-۱ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی).

۱۴- تلاش در جهت تسویه مطالبات دانشگاهیان و طرفهای قرارداد با دانشگاهها، موسسات، مراکز آموزشی، پژوهشی و پارکهای علم و فناوری، وزارت علوم، تحقیقات و

فناوری

در حال حاضر دانشگاه ها، موسسات، مراکز آموزشی، پژوهشی و پارک های علم و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دارای کسری بودجه شدید هستند و دانشگاهیان مطالبات زیادی از دانشگاه دارند. بدهکاری به طرف های قراردادها مدیریت در دانشگاه ها را چالش زا و طاقت فرسا نموده است. با حمایت دولت محترم و مجلس شورای اسلامی نه تنها باید تمامی مطالبات پرداخت شود، بلکه با تزریق بودجه بستر لازم برای مدیریت دوره مهم پسا کرونا فراهم گردد. تهیه ملزومات آموزشی و پژوهشی اجتناب ناپذیر است. در صورت عدم پرداخت مطالبات و تامین اعتبار برای تعمیر و تجهیز سال تحصیلی جدید همراه با چالشهای صنفی خواهد بود.

۱۵- برنامه ریزی جهت جلوگیری از مهاجرت ژن ها

مهاجرت ژنهای هوشمند به عنوان یک نظریه جدید توسط اینجانب ارائه شده است. بر اساس این نظریه نه تنها نخبگان کشور به ثروت ملی می باشند از دست می روند، بلکه پس از گذشت قرن ها از نظر ژنتیکی کشورهای نخبه پذیر (مقصد) به جوامع نخبه تبدیل خواهند شد و درصد ژن های هوشمند آنها به شکل گسترده ای افزایش می یابد. لذا در زمینه تولید علم، فن و تکنولوژی همچنان پیشتاز خواهند بود. در نتیجه کشورهای نخبه گریز (مبدأ) روز به روز فقیرتر شده و به دلیل همین فقر، وابسته تر می شوند و تعادل جهانی با شدت بیشتری به هم می خورد. بنابراین ضرورت دارد، حفظ، صیانت و کرامت نخبگان به عنوان یک پروژه ملی تعریف شده و عوامل دافعه را رفع شود. از جمله راهکارهای عملی برای جلوگیری از مهاجرت طیف وسیعی از ژن های هوشمند، حمایت مادی و معنوی از مقاطع تحصیلات تکمیلی بالاخص مقاطع دکتری و پسا دکتری در داخل کشور، مشارکت تمامی شرکتهای خصوصی و دولتی در تاسیس مراکز پژوهشی تخصصی برای خویش و بکارگیری نخبگان در این مراکز است. وزارت علوم تحقیقات و فناوری با همفکری و همیاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری زمینه حمایت مادی، کاری، رشد علمی و احساس شیرین اثر بخشی را برای ایشان مهیا خواهند نمود. بدیهی است در این زمینه نیاز سنجی و نیاز آفرینی یک

ضرورت است که باید با استفاده از پتانسیل دانشگاهیان دانشمند استفاده گردد و طرح های کاربردی ایشان اجرایی گردد.

۱۶- افزایش سرمایه اجتماعی و قدرت نرم نظام مقدس جمهوری اسلامی با حفظ

استقلال دانشگاهها

اگر میزان مقبولیت و مشروعیت نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را در نزد هم میهنانمان "سرمایه اجتماعی" و افزایش جاذبه و علاقه ی مردم و سایر ملل جهان را به کشور عزیزمان ایران و نظام اسلامی "قدرت نرم" بدانیم، یکی از موثرترین راه ها برای افزایش آنها بدون شک رشد علمی و فنی است. زیرا بدین طریق معنویت، اخلاق، فرهنگ، سیاست، قدرت، امنیت، سلامت و ثروت، دانش بنیان و دانایی محور شده و به عنوان الگویی کارآمد جلوه می کند. از طرف دیگر با علم و فناوری، فرهنگ عمومی در کشور تولید، پالایش و ترویج می شود. لذا هر گونه هزینه در این وزارتخانه، سرمایه گذاری برای آینده نظام و کشور است. دانشگاه ها مرجعی مستقل، تاثیر گذار، ملی، فراتر از احزاب و گروه های سیاسی بوده و سرچشمه کندوکاو اندیشه و مکانی برای دستیابی به رموز هستی است. هدایت تغییرات اجتماعی، تحولات سیاسی، آرمان خواهی و مطالبه گری از کارکردها و نشانه های یک دانشگاه پویا و مطلوب نظر حضرت امام خمینی (ره)، مقام معظم رهبری و جمهوری اسلامی است. اگر استقلال دانشگاه ها در قالب قانون اساسی جمهوری اسلامی حفظ نشود، همیشه در داخل دانشگاه ها با "جنگ فرهنگی" روبرو خواهیم بود. جنگ فرهنگی، به تلاش احزاب و گروه های مختلف جهت حاکم کردن فرهنگ حزبی و گروهی خویش بر فضای دانشگاهها است. استقلال دانشگاه ها با حاکمیت فرهنگ ملی و فرهنگ خاص دانشگاهی بر فضای آن، که فراتر از فرهنگ احزاب و گروه های سیاسی است، تحقق می یابد. در حقیقت، فرهنگ دانشگاهی با مشی و منش "مدارای فرهنگی" با انواع مختلف خرده فرهنگ های داخلی اعم از قومی و سیاسی روبرو شده و همه آنها را در خود هضم کرده و شهروندان متخصص، متعهد، متدین، ولایت مدار، میهن دوست و با فرهنگ اسلامی-ایرانی تحویل جامعه می دهد. با فرهنگ دانشگاهی می توان از تمامی پتانسیل ها و استعدادها در دانشگاه ها بهره برد و شایسته سالاری را بر آن حاکم کرد، در غیر این صورت همیشه چالش بر دانشگاهها حاکم بوده و بخشی از استعدادها و توانمندی های آن هدر خواهد رفت و در نهایت به نظام هزینه مادی و معنوی تحمیل می کند. در صورت حفظ، مدیریت و ارتقاء استقلال دانشگاهها با تعاریف فوق، این نهاد علاوه بر وظایف علمی و تربیتی و فنی خویش، می تواند به نحو مطلوبی بر عملکرد قوای سه گانه نظارت عالمانه، شجاعانه، منصفانه و اجتماعی داشته و از کیان و ناموس دین و میهن در عرصه های مختلف ملی و فراملی دفاع نماید. در نهایت، دانشگاهی مستقل

است که بر آن فرهنگ دانشگاهی مبتنی بر الگوی اسلامی- ایرانی حاکم باشد و مدیریت دانشگاهها مستقل از جریان‌های سیاسی و سیاست‌زده باشد.

۱۸- برنامه‌ریزی جهت افزایش سرانه دانشمند، تولید علم، پروانه ساخت (راز نوشته)

در ابعاد ملی و فرا ملی

در حال حاضر به جز شاخص تولید علم در سایر موارد علمی و فنی از جمله: نسبت تعداد دانشمند و راز نوشته در ابعاد فراملی به نسبت جمعیت کشورمان، زیر خط فقر می‌باشیم. بنابر این، باید با برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های ترغیبی و تشویقی، نظام سنجشی، انگیزشی مناسب، عملیاتی و با پشتوانه‌ی روحیه‌ی جهادی و انقلابی جهت ارتقاء این شاخص‌های کیفی گام‌های موثر برداشت. خوشبختانه تجربه و بسترهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری لازم در زمینه انقلاب علمی و فناوری در کشور موجود است، که می‌توان با تکیه بر آن‌ها اقدام و مدیریت نموده و به پیش رفت. با یک عزم و همت ملی می‌توان سرانه‌ی شاخص‌های اساسی علم و فناوری را نیز افزایش داد.

۱۹- تلاش در جهت توزیع متوازن استعدادها و توجه به تمامی رشته‌های علمی به

عنوان تکه‌های جورچین (پازل) علمی و فناوری کشور: آرامش و سلامت روحی انسان با

بکارگیری علوم انسانی حاصل می‌شود و آسایش و سلامت جسمی نیز با توجه و به کارگیری رشته‌های علوم طبیعی تحقق می‌یابد. استفاده از پتانسیل انجمن‌های علمی مصوب وزارت عتف در این راستا سرنوشت‌ساز است.

۲۰- تلاش در جهت ایجاد شفافیت: تمامی قوانین و مقررات وزارت عتف باید بر مبنای شفافیت

باشد. سیستم‌های انگیزشی، سنجشی، ترفیع، ارتقاء مرتبه و غیره باید بر مبنای نظارت عمومی و نخبگانی شکل بگیرد و انجام شود که در حال حاضر ناقص اجرا می‌شود.

۲۱- دستیابی به مرجعیت علمی: تنها تفاوت کشورهای نابرخوردار، کم‌برخوردار و در حال

توسعه با کشورهای پیشرفته در توان علمی و فناوری آنها است. تعیین الویت‌های علمی و فناوری ملی، منطقه‌ای و استانی و ماموریت‌گرا نمودن دانشگاهها و موسسات آموزش عالی موجب همگرا شدن پتانسیل‌های آموزشی، پژوهشی و دستیابی به مرجعیت علمی می‌شود. تدوین برنامه‌های راهبردی کوتاه، میان و بلند مدت دانشگاهها و موسسات آموزش عالی با هدایت وزارت عتف، شورای عتف و نظارت هیات‌های امناء مربوطه، جذب هیات علمی و دانشجو را در راستای دستیابی به مرجعیت علمی هدفمند می‌کند که آمایش آموزش عالی نیز در این راستا است.

۲۲- دیپلماسی علمی تعاملی: سیستم و تفکر حاکم حال حاضر به صورت کم‌رمقی صرفا

ارتباط علمی با کشورهای پیشرفته را در حد ناچیزی می‌پذیرد. این در حالیکه در دیپلماسی علمی

باید کنشگر و تعاملی عمل کرد. اثر گذاری علمی آکادمیک در دانشگاه‌های کشورهای نا برخوردار، کم برخوردار و در حال توسعه همسایه یقیناً در توسعه اقتصادی، امنیتی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی طرفین موثر است. در علم مالکیت مطرح نیست، در حالی که در فناوری و تکنولوژی مالکیت انگیزه اصلی و اساس کار است. علم عنکبوت‌وار توسعه نمی‌یابد، در نتیجه دیپلماسی علمی در سطح اعضای هیات علمی و دانشجویی یک ضرورت است. بایستی با برنامه ریزی های لازم، بی هزینه و یا کم هزینه بستر دیپلماسی علمی را مهیا کرد. چنانچه دیپلماسی علمی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی کشور هماهنگ عمل کنند، هم افزایی اتفاق خواهد افتاد. برای تقویت گفتمان مقاومت نیاز به دیپلماسی علمی بین کشورهای همسو است. (کاربرگ پیوست).

۲۳- استفاده از امکانات بلااستفاده دانشگاه پیام نور از آنجایی که به دلیل کاهش جدی دانشجو در دانشگاه های پیام نور موجب کاهش درآمد جدی این دانشگاه شده است و تامین منابع مالی لازم برای حقوق اعضاء هیات علمی و پرسنل غیر هیات علمی این دانشگاه با مشکل مواجه شده است. بنابراین استفاده از فضاهای فیزیکی خالی مراکز دانشگاه پیام‌نور برای اهداف مختلف ضروری است. همچنین، دانشگاه‌ها و سازمان‌های دولتی دیگر به جای استخدام نیروی جدید شایسته است که با تقاضای انتقال نیروهای پیمان‌نور موافقت نموده و آنها را پذیرش کنند.

۲۴- شیوه انتخاب روسای دانشگاه‌ها

ابتدا با تحقیقات محلی سه نفر حائز شرایط به عنوان کاندیدا مشخص شده و سپس برنامه چهار ساله از هر یک از ایشان اخذ گردیده و پس از ارائه در کمیته انتصابات و تطبیق با برنامه ی راهبردی دانشگاه، برنامه‌ی وزیر عتف و اسناد فرادستی کشور، گزینه‌ی شایسته تر انتخاب می گردد.

حوزه آموزش

- ۱- تحول در نظام آموزشی رشته‌های مختلف در راستای نیازهای کشور با توجه به تحولات سریعی که در حوزه علم و فناوری در دنیا رخ می‌دهد.
- ۲- ادامه بازنگری در رشته‌ها و محتوای واحدهای دانشگاهی به ویژه در دوره‌های تحصیلات تکمیلی با توجه به پیشرفت‌های جهانی علم.
- ۳- ایجاد رشته‌های بین رشته‌ای، خاص و کاربردی با توجه به قابلیت‌های کشور.
- ۴- تحول در رشته‌های علوم انسانی با توجه به فرهنگ غنی اسلامی-ایرانی.
- ۵- توجه ویژه به کیفیت محتوای آموزشی از نظر کاربردی بودن برای کشور.
- ۶- متناسب کردن ظرفیت پذیرش دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی به ویژه دوره دکترا جهت رفع نیاز دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و صنایع مختلف کشور.

- ۷- گسترش ارتباطات بین المللی دانشگاه ها با کشورهای مختلف خصوصا کشور های همسایه.
- ۸- اصلاح هرم هیأت علمی و ایجاد زمینه های مناسب جهت ارتقاء آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی بر مبنای تولید علم و فناوری (موضوع بند ۲-۳ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).
- ۹- ایجاد زمینه های مناسب برای تربیت دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری متناسب با نیاز حوزه های کاربردی و صنعت.
- ۱۰- بررسی دقیق نیاز های آموزشی کشور در مناطق مختلف و گسترش آموزش عالی متناسب با نیازهای کشور.
- ۱۱- تشکیل کارگروه گسترش آموزش عالی استانی (در بخش اول مفصل توضیح داده شد).
- ۱۲- تأکید بر پذیرش و جذب دانشجوی خارجی و تبادل استاد و دانشجو و افزایش فرصت های مطالعاتی و استفاده از پتانسیل کشورهای اسلامی و گروه D8.
- ۱۳- توجه به کیفیت آموزشی، هم راستا با کمیت آموزش عالی.
- ۱۴- آموزش روش های نوین تدریس به اساتید دانشگاه و اجرایی کردن این روش ها در دانشگاه ها.
- ۱۵- ترغیب و تشویق اعضای هیات علمی به تالیف کتب علمی به زبان مادری به گونه ای که بخشی از مفاهیم دروس، مربوط به یافته های دانشمندان داخل کشور باشد تا خودباوری در دانشجویان تقویت شود.
- ۱۶- اصلاح نسبت دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان.
- ۱۷- ممنوعیت اشتغال پاره وقت و تمام وقت اعضاء هیات علمی در بیش از یک دانشگاه و اصلاح نسبت دانشجو به استاد.
- ۱۸- تلاش در جهت تربیت نیروهای متعهد و متخصص پاسخگو با مدیریت اعضاء هیات علمی از طریق رعایت سرفصل دروس، نظم در حضور و پاسخگو بودن به شیوه ارزیابی خویش.
- ۱۹- آموزش ضمن خدمت برای اعضای هیات علمی دانشگاه ها با همکاری انجمن های علمی از طریق قراردادهای فی مابین.
- ۲۰- حمایت از اعضاء هیات علمی موفق و سرآمدان آموزشی.
- ۲۱- ارزیابی مستمر و کارشناسی شده ی اساتید و مدیریت های مختلف گروه، دانشکده و دانشگاه در راستای ارتقاء کیفیت آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، فناوری و اجرایی.
- ۲۲- ایجاد و توسعه رشته هایی که باعث افزایش مهارت های زندگی خصوصا برای بانوان باشد.
- ۲۳- تلاش در جهت ایجاد ارتباط مؤثر اساتید با آموزش و پرورش و رفع نیاز دبیران در امور آموزشی به منظور تربیت شایسته دانش آموزان جهت ورود به دانشگاه.

- ۲۴- افزایش قدرت انتخاب عدالت-محور استاد توسط دانشجو و دانشجو توسط استاد طبق شیوه نامه ای که تدوین خواهد شد.
- ۲۵- بستر سازی جهت نرمش پذیری در تاسیس رشته‌های ضروری جدید و محدود کردن رشته های غیر ضرور و ناکارآمد.
- ۲۶- بستر سازی سخت افزاری و نرم افزاری جهت شاگردپروری در مقاطع مختلف تحصیلی به ویژه مقطع دکتری (موضوع بند ۲-۹ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی).
- ۲۷- تلاش در جهت تربیت دانش آموختگان همیشه آموز و معتقد به آموزش مادام العمر.
- ۲۸- بازنگری و اصلاح قوانین و مقررات آموزشی موجود بر مبنای تقاضای اجتماعی (موضوع بند ۱-۷ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی).
- ۲۹- توسعه آموزش پژوهش-محور و پژوهش آموزش-محور.
- ۳۰- ترغیب و تشویق اعضای هیات علمی جهت استفاده کمکی و اضافی از تدریس مجازی برخط و برون خط در دوران پسا کرونا.
- ۳۱- تاکید بر تقسیم کار ملی در حوزه‌های مهارتی آموزش عالی و تبیین نقش دانشگاه های فنی- حرفه ای و جامع علمی- کاربردی به عنوان یکی از مهم ترین عوامل سهیم و موثر در ایجاد اشتغال و تامین نیروی انسانی میانی کشور.

حوزه پژوهش و فناوری

- ۱- وجه ویژه به سند دانشگاه اسلامی بویژه فرمایشات حضرت امام (ره)، مقام معظم رهبری، سند چشم انداز، نقشه جامع علمی و اسناد علوم پایه کشور
- ۲- توسعه زیر ساخت های پژوهشی دانشگاه متناسب با اولویت های کشور و تجهیز آزمایشگاه ها مطابق با استانداردهای بین المللی
- ۳- تلاش در جهت فرهنگ سازی در حوزه پژوهش و فناوری با همکاری صدا و سیمای جمهوری اسلامی
- ۴- تأسیس دفتر آینده پژوهی در حوزه تحقیقات بنیادی و کاربردی
- ۵- سامان دهی طرح های پژوهشی و پایان نامه های دوره های تحصیلات تکمیلی متناسب با اولویت ها و نیازهای کشور بر اساس طرح پیوست.
- ۶- تشویق بخش خصوصی جهت مشارکت در بخش پژوهش (موضوع بند ۶-۷ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).
- ۷- تلاش در جهت تقویت روحیه همکاری و تحقیق مشارکتی

- ۸- ایجاد نظام جامع آماری و نظام جامع پویش، پایش، پالایش، پیرایش و ارزیابی حوزه پژوهش و فناوری (موضوع بند ۳-۴ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).
- ۹- تقویت و گسترش مجلات علمی و حمایت از افزایش قانون‌مند این مجلات در دانشگاه در راستای افزایش سهم دانشگاه و کشور در تولید علم جهانی و تلاش در جهت بین‌المللی کردن آنها
- ۱۰- ساماندهی علمی همایشها و نشستهای علمی و استقلال مالی آنها
- ۱۱- توسعه زیر ساخت‌های پژوهشی دانشگاه در زمینه علوم و فناوری‌های نوین با هدف تولید علم در این زمینه (بیوتکنولوژی، نانو تکنولوژی و ...)
- ۱۲- تقویت مراکز تحقیقاتی و پژوهشی موجود و تاسیس مراکز جدید بر اساس نیاز آفرینی
- ۱۳- تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت به منظور رفع نیازها صنایع و گسترش پژوهش‌های تقاضا محور
- ۱۴- همکاری در تأسیس دفاتر پژوهشی صنایع استان در دانشگاه
- ۱۵- گسترش ارتباطات و همکاری بین‌المللی جهت تبادلات علمی بیشتر
- ۱۶- تقویت شبکه آزمایشگاه‌های کشور به منظور استفاده بهینه از تجهیزات آزمایشگاهی
- ۱۷- تقویت سامانه شناسایی، گردآوری و به‌روزرسانی نیازهای بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی به محصولات و خدمات فنی و دانش بنیان
- ۱۸- تلاش در جهت تحقق مرجعیت علمی از طرق مختلف، از جمله ساماندهی و تقویت انجمن‌ها، مجلات، انجمن‌های علمی و همچنین قطب‌های علمی در راستای پژوهش‌های تقاضامحور (صنعت و جامعه)، مسئله‌محور و بین‌رشته‌ای (مطابق کاربرد پیوست، موضوع بندهای ۱-۸ و ۳-۵ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی)
- ۱۹- تأکید بر دانشگاه دانا و جامعه محور و تبدیل علم به ثروت و تدوین سند ملی تجاری‌سازی علم و کاربردی کردن دانش و حل مشکلات جامعه و افزایش رفاه اجتماعی از طریق آموزش عالی در راستای تحقق نقشه جامع علمی کشور (موضوع بند ۱-۷ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).
- ۲۰- تولید علم و دانش، تولید و گسترش پژوهش، تولید و تأمین فناوری‌های مورد لزوم کشور و توجه به مقوله نوآوری و شکوفایی در دانشگاه‌ها
- ۲۱- کمک در صدور دانش فنی، خدمات علمی و فناوری به کشورهای دیگر به ویژه کشورهای اسلامی و به‌خصوص کشورهای محور مقاومت.
- ۲۲- شناسایی مزیت‌های نسبی پژوهشی کشور و تقویت آنها و تلاش در جهت مزیت‌سازی‌های جدید

- ۲۳- ساماندهی نظام مالکیت فکری در حوزه های علم و فناوری
- ۲۴- مطالعه تطبیقی پژوهش و فناوری در کشورهای پیشرفته و الگو برداری از آنها
- ۲۵- تقویت نمایندگی های علمی خارج از کشور و استفاده از توانمندی پژوهشگران و دانشمندان ایرانی مقیم خارج از کشور
- ۲۶- تلاش در جهت افزایش سهم تحقیقات از تولید ناخالص ملی و پیگیری تحقق درصد اختصاص داده شده به پژوهش بر اساس برنامه پنج ساله پنجم ششم و هفتم توسعه کشور (که در شرف تدوین است).
- ۲۷- ساماندهی خروجی پژوهش (رساله ها، طرح های تحقیقاتی) با تقویت ایرانداک.
- ۲۸- حمایت و تقویت طرح های کلان ملی و کاربردی کردن دانش فنی.
- ۲۹- ساماندهی و ایجاد تعامل مثبت بین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق حمایت از پژوهشگران برای جلوگیری از کارهای تکراری و تهیه سند راهبردی.
- ۳۰- ایجاد آزمایشگاه مرکزی در دانشگاه مادر هر استان جهت سرویس دهی به کل دانشگاه های استان.
- ۳۱- افزایش امکانات آزمایشگاهی و تحقیقاتی جهت کیفیت بخشی به مقاطع تحصیلات تکمیلی.
- ۳۲- حمایت از دوره های موثر در پژوهش دانشگاهی مانند دوره های پسا دکتری و دستیاران پژوهشی.
- ۳۳- انجام تحقیقات هدفمند و تعیین اولویت های تحقیقاتی کشور در جهت تقاضا محور کردن پژوهش.
- ۳۴- تسهیل بررسی و خدمات رسانی به پژوهشگران و فناوران با استقلال مالی حوزه پژوهش و فناوری دانشگاه ها از بخش امور مالی دانشگاه.
- ۳۵- تقویت پژوهانه پژوهشی و آموزشی اعضاء هیات علمی در دانشگاه ها.
- ۳۶- تشویق مناسب مولفان برون دادهای پژوهشی و فناوری اعم از مقاله، کتاب، ثبت علمی آثار بدیع هنری، رازنوشته.
- ۳۷- آینده نگاری پژوهش و فناوری در کلیه موضوعات علمی و هدایت بخشی از پژوهش ها به سمت آن (موضوع بند ۲-۲ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).
- ۳۸- توجه به اهمیت علوم پایه و تحول در علوم انسانی.

۳۹- مشارکت با سایر نهادهای دست‌اندرکار برای یکپارچه‌سازی نظام ملی آمار و اطلاعات علم و فناوری و ایجاد یک تقسیم کار ملی حول شکل‌گیری این نظام با بهره‌گیری از ظرفیت شورای عالی عتف (موضوع بند ۴-۱ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).

۴۰- احیای اختیارات و ظرفیت‌های شورای عالی عتف به عنوان نهاد فرابخشی متولی سیاستگذاری اجرایی.

۴۱- ماموریت‌گرایی دانشگاه‌ها.

۴۲- تعیین مصادیق مؤسسات پژوهشی غیر حاکمیتی قابل واگذاری موضوع ماده ۴ قانون دانش‌بنیان بر اساس دسته‌بندی مؤسسات پژوهشی.

۴۳- تلاش در جهت هدایت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به سمت اختصاص حداقلی از درآمدهای اختصاصی خود به امور پژوهش و فناوری.

۴۴- حمایت از خیرین و واقفین جهت هزینه‌کرد در توسعه علم و فناوری (موضوع بند ۷-۳ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).

۴۵- تدوین آئین‌نامه تشویق مشارکت دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در پروژه‌های بین‌المللی علم و فناوری.

۴۶- پیاده‌سازی نظام مالکیت فکری امور پژوهش و فناوری و حمایت از راه‌اندازی دفاتر مالکیت فکری در سطح دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی.

پارک‌های علم و فناوری

در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی و دانش‌بنیان و به منظور تسهیل فعالیت واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی، پیگیری اقدامات زیر را برای توسعه فعالیت‌های شهرک‌های علمی و تحقیقاتی و پارک‌های علم و فناوری ضروری است. در نتیجه تلاش خواهد شد که موارد ذیل در قانون برنامه توسعه هفتم گنجانده شود.

- به پارک علم و فناوری کشور به نسبت توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نتایج تحقیقات آنها، حمایت مالی، حقوقی و پشتیبانی ویژه کند. اعتبارات لازم این بند در قانون بودجه سنواتی منظور شده و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مسئول تعیین شاخص‌ها و اختصاص اعتبارات تشویقی می‌باشد.
- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف شود، برای واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری استان‌ها که در زمینه تولید محصولات با فناوری‌های پیشرفته فعالیت می‌کنند، با تایید ریاست پارک پروانه بهره‌برداری صادر کند. این شرکت‌ها

از همه تسهیلات قانونی شرکت‌های مشابه در خارج از پارک علم و فناوری برخوردار می‌باشند.

- در راستای دیپلماسی علم و فناوری، شرکت‌ها و موسسات بین‌المللی فعال در زمینه‌های علم و فناوری، می‌توانند در پارک‌های علم و فناوری مستقر شده و فعالیت نمایند. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب قانون برنامه، توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری وزارت امور خارجه تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.
- کلیه واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری با تایید ریاست پارک از پرداخت هرگونه عوارض معمول کشور اعم از عوارض صدور پروانه ساختمان توسط شهرداری‌ها و حقوق و عوارض گمرکی و همچنین مالیات بر حقوق کارکنان معاف شوند.
- کلیه بانک‌ها موظف شوند، قراردادهای مربوط به تخصیص زمین توسط شهرک‌های علمی و تحقیقاتی و پارک‌های علم و فناوری را هم‌ردیف اسناد رسمی پذیرفته و تسهیلات اعتباری و حقوقی مربوط به اسناد رسمی را در خصوص قراردادهای مزبور اعمال کنند.
- بخش خصوصی که در ایجاد و توسعه پارک‌های علم و فناوری و صناعی که در استقرار واحدهای تحقیق و توسعه و مهندسی در پارک‌های علم و فناوری سرمایه‌گذاری می‌کنند، به تناسب میزان سرمایه‌گذاری مشمول بخشودگی مالیاتی خواهند شد.
- دولت موظف شود تا زیرساخت‌های فیزیکی مورد نیاز شهرک‌های علمی و تحقیقاتی و پارک‌های علم و فناوری از جمله شبکه‌های آب، فاضلاب، برق، گاز، راه، راه‌آهن، مخابرات و اینترنت براساس ضوابط و استانداردهای عملیاتی قابل رقابت در سطح بین‌المللی را به صورت رایگان فراهم و اعتبارات مورد نیاز این بند را سالانه در قانون بودجه سنواتی پیش‌بینی کند.
- پشتیبانی و توانمندسازی کسب و کارهای فناورانه از طریق ترویج و توسعه فرهنگ کسب و کارهای فناورانه و دانش‌بنیان، ایجاد نظام آموزشی و مهارت‌افزایی برای منابع انسانی، تقویت دوره‌های نگرشی و خدمات منتورینگ برای شرکت‌ها، گسترش شبکه کارگزاران مربوطه همراه با نظارت و ارزیابی مستمر، ارائه خدمات با ارزش افزوده به شرکت‌ها از جمله جذب تسهیلات و حمایت‌ها، ایجاد شبکه کارگزاران خدمات مورد نیاز برای کسب و کارها همراه با نظارت و ارزیابی مستمر (موضوع بند ۵-۷ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی).
- حمایت از شرکت‌های دانش بنیان و ترغیب جهت تاسیس آنها.

- حمایت و تقویت مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در استان‌ها و دانشگاه‌ها و استقلال مالی آنها.
- تقدیم لایحه «قانون ملی نهادهای تجاری‌سازی پژوهش و فناوری» به مجلس شامل مواردی از جمله حدود مأموریت، نحوه مالکیت و اداره، انواع مشوق‌ها و حمایت‌های قابل تعریف، نقش بخش خصوصی و اجازه تأسیس شعب نهادهای حامی تجاری‌سازی در استان‌ها.

تحول در علوم انسانی

اقدامات و راهبردها	اهداف	
<ul style="list-style-type: none"> • پیاده سازی آمایش سرزمینی و آمایش آموزش عالی با رویکرد تقاضا محورسازی نظام آموزش علوم انسانی و حذف و ادغام رشته‌های غیر ضرور و تعیین ظرفیت دانشگاه‌ها و مراکز علمی در جذب استاد و دانشجو متناسب با نیازهای واقعی حال و آینده کشور (موضوع بند ۴-۱ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی). • تلاش برای تبدیل کردن وزارت عتف از یک بخش در دولت به یک بعد در حاکمیت و پذیرش وظایف حاکمیتی. • الزام رشته های علوم طبیعی به پیوست نگاری های فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی به منظور رفع چالش عدم تعامل میان رشته‌های علوم طبیعی و علوم انسانی. • استفاده از عالمان علوم انسانی در سیاست گذاری بالادستی وزارت عتف. • تعیین و اولویت بندی در نظام مسائل کلان جامعه ایرانی به منظور رفع چالش عدم ارتباط دانشگاه با نظام مسائل جامعه. • بهره‌مندی از ظرفیت دانشمندان متخصص و نخبه انقلابی علوم انسانی در توسعه و پیشرفت نظام تعلیم و تربیت و آموزش عالی و توجه به علوم انسانی به عنوان شاخه راهبر جریان علمی کشور. • بازتعریف و اصلاح نسبت وزارتخانه با معاونت علمی، فرهنگستان‌ها و صندوق حمایت از پژوهشگران و صندوق نوآوری و شکوفایی بالاخص در جهت‌دهی و حمایت از طرح‌های علوم انسانی. • راه اندازی اندیشه‌های سیاست پژوهی در دانشگاه ها مبتنی بر آمایش‌های ملی آموزش عالی، فرهنگی و سرزمینی. • کیفی کردن و محلی کردن شاخص های جذب دانشجو. • جهت‌دهی ارزیابی آموزشی از محفوظات به یادگیری حل مساله (موضوع بند ۱-۴ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی). • تعیین شاخص ها و ملاک‌های کیفی ناظر به حل مسائل کشور در ارزیابی های علمی. • تعیین شاخص های ارزیابی علمی در علوم انسانی با توجه به اقتضات و تفاوت های علوم انسانی با 	<p>حوزه کلان و ساختاری</p>	<p>1</p>

<p>رشته های طبیعی و فنی.</p> <ul style="list-style-type: none"> • احصاء نظام مسائل و اولویت های کشور به صورت سالانه در سطوح ملی، منطقه ای و محلی مبتنی بر آمایش آموزش عالی، فرهنگی و سرزمینی در وزارت عتف. • تعیین شاخص ها و ملاک های کیفی ناظر به توجه و حل مسائل کشور در ارزیابی های علمی و تخصیص ها. • تقویت رشته های پایه توصیفی در حوزه های علوم انسانی (تاریخ فرهنگی و اجتماعی، مردم شناسی، باستان شناسی، بوم شناسی، ادبیات و...) در دانشگاه ها. • الزام توجه به آمایش فرهنگی و سرزمینی در پژوهش ها. • تقویت رویکردهای بومی در حوزه رشته های انسانی و اجتماعی. 	
<ul style="list-style-type: none"> • تعریف مأموریت مشخص و متمایز برای دانشگاه ها و آمایش آموزش عالی کشور در راستای مطالبه مقام معظم رهبری • ترازیبی دانشگاه های اسلامی و جهت گیری در راستای تقویت آنها. • انتصاب مدیران دانشگاهی با رویکردی شایسته گزینی و با تاکید بر روحیه انقلابی و جهادی در تولید علم، پرانگیزی، وفاق آفرینی و حسن شهرت. • کاهش نسبت ستاد به صف در ترکیب نیروی اداری دانشگاه ها و تقویت جریان مدیریت هوشمند و مبتنی بر فناوری اطلاعات. 	<p>2</p> <p>سطح دانشگاهی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • اصلاح نظام ارتقا و ترفیع اساتید علوم انسانی بر اساس اقتضات خاص علوم انسانی اسلامی با تاکید بر تولید علوم انسانی اسلامی نافع و مرجعیت علمی در علوم انسانی اسلامی در عرصه جهانی. • تقویت نظام جذب اساتید عالم، متخصص، انقلابی و دلسوز. • طراحی نظام دانش افزایی اساتید با هدف تحکیم مبانی فکری انقلابی و اسلامی و تقویت مهارت استادی در عرصه های تربیت دانشجو، پژوهش و تدریس (موضوع بند ۴-۹ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی). • تدوین سیاست های توسعه و راهبری به منظور تقویت کرسی های نقد و نظریه پردازی علوم انسانی اسلامی (موضوع بندهای ۲-۳ و ۳-۶ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی). 	<p>3</p> <p>حوزه اساتید</p>

<p>اقدامات و راهبردها</p>	<p>اهداف</p>
<ul style="list-style-type: none"> • اصلاح نظام مشاوره و هدایت تحصیلی دانش آموزان با تاکید بر تقویت ورودی های مستعد به حوزه علوم انسانی و علوم پایه • هدایت تحصیلی و توزیع متوازن دانشجویان نخبه در رشته های اثرگذار علوم انسانی (موضوع بند ۳-۴ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی). 	<p>4</p> <p>حوزه دانشجویی</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد دفاتر مشاوره تحصیلی در دانشگاه‌ها به دانش‌آموزان به منظور تامین عدالت آموزشی • تقویت نظام استعدادهای دانشجو از بدو ورود دانشجو به دانشگاه با تاکید بر مولفه های تربیت اسلامی • شناسایی دانشجویان دارای استعداد برتر در حوزه علوم انسانی و حمایت ویژه از ایشان • راه اندازی برنامه ها و فعالیت های دانشجویی پرنشاط و سازنده برای دانشجویان بخصوص در قالب اردوهای جهادی و ارتباط با مراکز اجرایی و تصمیم گیری کشور با هدف کاربردی سازی علوم انسانی اسلامی (موضوع بند ۸-۷ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی).
5	<p style="text-align: center;">حوزه آموزش</p>	<ul style="list-style-type: none"> • تاکید بر چهار مولفه‌ی روزآمدی، کاربردی، بومی و مبتنی بر آموزه‌های اصیل اسلامی بودن تعلیم دانشگاهی. • ماموریت محور کردن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی پژوهشی. • تسریع در بازنگری رشته‌ها، عناوین دروس و سرفصل‌های دروس علوم انسانی و اجتماعی . • بازنگری در ساختار و جایگاه شورای تحول علوم انسانی با هدف چابک سازی و تقویت ابعاد اسلامی تصمیمات و اقدامات (موضوع بند ۱-۱ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی). • حمایت از راه اندازی رشته‌های میان رشته‌ای با جهت گیری حل مسائل واقعی کشور در حوزه حکمرانی، اقتصاد، مدیریت، علوم شناختی و علوم اجتماعی.
6	<p style="text-align: center;">حوزه پژوهش</p>	<ul style="list-style-type: none"> • تقویت روش شناسی بومی تولید علوم انسانی اسلامی. • تعیین شاخص مسائل اجتماعی در ارزیابی پژوهش‌های کاربردی به منظور نسبت سنجی پژوهش‌ها با مسائل و مشکلات حکمرانی و جامعه. • زمینه سازی انتشار بین المللی آثار فاخر پژوهشی علوم انسانی اسلامی به زبان های علمی دنیا. • تقویت نظام رتبه بندی دانشگاه های اسلامی جهان اسلام و نظام علم سنجی با تاکید بر مولفه‌های اسلامی در علوم انسانی (موضوع بند ۲-۴ نظام مدیریتی سند دانشگاه اسلامی). • حمایت ویژه از پژوهشگران نخبه علوم انسانی اسلامی و شبکه سازی ایشان به صورت میان رشته ای برای حل مسائل فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و مدیریتی کشور (موضوع بند ۱-۱ نظام مدیریتی سند دانشگاه اسلامی). • بازتعریف ماموریت و جایگاه مراکز پژوهشی، پژوهشگاه ها، پژوهشکده ها و ... در حوزه علوم انسانی اسلامی و ارزیابی و حمایت بر اساس میزان ماموریت گرایی و حل مسائل بنیادین و کاربردی اولویت دار موضوع بند ۱۲-۲ نظام پژوهش و فناوری سند دانشگاه اسلامی • تقویت اکوسیستم زنجیره علم تا عمل درحوزه علوم انسانی با راه اندازی و حمایت بیشتر از مراکز رشد علوم انسانی، اندیشکده ها و مراکز تحقیقاتی کاربردی علوم انسانی. • تقویت تعاملات آکادمیک و ارتقای دیپلماسی علمی با کشورهای اسلامی در حوزه علوم انسانی اسلامی.

تحقق دانشگاه اسلامی تمدن ساز

در راستای تحقق سند دانشگاه اسلامی (مصوبه جلسه ۷۳۵ مورخ ۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی) لزوم فعالیت در سه بخش دانشجویی، کارکنان و هیات علمی بصورت هماهنگ یکی از ضروریات است. عمدتاً تا به امروز بیشتر فعالیت‌های فرهنگی در حوزه دانشجویی تمرکز شده و به سایر بخش‌ها کمتر توجه شده است. لذا لزوم توجه به فعالیت‌های فرهنگی در بخش کارکنان و اساتید با رویکرد جدید هماهنگ، در این حوزه خواهد بود. از سیاست‌های کلان در حوزه فرهنگی دانشگاه‌های کشور تلاش در راستای تحقق "دانشگاه اسلامی تمدن ساز" خواهد بود. براساس کلام حضرت امام خمینی (ره) "دانشگاه کارخانه آدم سازی است"، دانشگاه انسان ساز و تمدن ساز اسلامی به عنوان دانشگاهی که مبدا تحولات در جامعه اسلامی است و تولید کننده فرهنگ ناب اسلامی و سبک زندگی اسلامی است، بر جایگاه اصلی خود استوار گردد. سبک زندگی اسلامی که مقام معظم رهبری آن‌را در سفر خراسان شمالی مطرح فرمودند: یکی از وظایف نوین دانشگاه اسلامی است و باید دانشگاه اسلامی منشور سبک زندگی اسلامی برای ایرانیان را تولید نموده و به جامعه عرضه نماید. معاونت فرهنگی وزارت علوم در این دوره، با تقویت جریان‌های انقلابی در راستای آموزش سبک زندگی اسلامی برای ایرانیان را باز تولید نموده و به جامعه عرضه خواهد نمود.

از طرفی دیگر، آموزش سبک زندگی اسلامی ایرانی را به نسل آینده جامعه اسلامی در راستای ایجاد دانشگاه اسلامی تمدن ساز، مورد تاکید خواهد داد. در این راستا خط مشی‌های کلان حوزه فرهنگی به شرح زیر است:

حوزه فرهنگی

اهداف	اقدامات و راهبردها
-------	--------------------

<ul style="list-style-type: none"> • الگوسازی و الگونمایی از بین جهادگران برجسته علمی کشور به ویژه با مخاطب نسل جوان. • تولید محتوای گسترده فرهنگی رسانه ای برای معرفی عزت آفرین و امید بخش پیشرفت های فناورانه کشور با مشارکت رسانه ها و اصحاب هنر. • زمینه سازی برای گسترش فعالیت های جریان ساز دانشجویی با موضوع گفتمان پیشرفت علم و فناوری. • برنامه ریزی در راستای آمایش نظام آموزش عالی با رویکرد عدالت آموزشی بر اساس آموزه های اسلامی (موضوع بند ۳-۱ نظام آموزشی سند دانشگاه اسلامی). 	<p>۱ گفتمان سازی: فرهنگ سازی و گفتمان سازی در راستای افزایش سرعت پیشرفت و رشد علمی و جبران عقب ماندگی ها در این زمینه به استناد بند نخست بیانیه گام دوم انقلاب و سند نقشه جامع علمی کشور (راهبرد کلان دوم از راهبردهای کلان توسعه علم و فناوری در کشور) سند دانشگاه اسلامی و بند ۲-۶ سیاست های کلی علم و فناوری</p>
<ul style="list-style-type: none"> • همکاری با بنیاد ملی نخبگان و زمینه سازی برای شناخت و پرورش نخبگان دانشجو در قالب کارویژه های مشترک • بستر سازی برای فعالیت و کنشگری دانشجویان مومن و انقلابی در قالب فعالیت های علمی، فرهنگی و اجتماعی در محیط های دانشگاهی. 	<p>۲ دانشجوی تراز انقلاب اسلامی: الگوسازی دانشجوی تراز انقلاب اسلامی موضوع بند ۲-۷ سیاست های کلی علم و فناوری</p>

اهداف	اقدامات و راهبردها
<p>۳ زمینه سازی زیست مومنانه دانشجویان: زمینه سازی برای زیست مومنانه دانشجویان به استناد توصیه هفتم بیانیه گام دوم انقلاب</p>	<ul style="list-style-type: none"> • تقویت برنامه های مرتبط با ازدواج دانشجویی با همکاری نهاد رهبری و تشکل های دانشجویی. • تکریم دانشجویان در قالب بسته های برنامه ای رفاهی، حمایتی و مشاوره ای. • به سازی فضای خوابگاه های دانشجویی با رویکرد تحول گرایانه در ابعاد رفاهی، فرهنگی، اجتماعی و اخلاقی. • حمایت از حضور روحانیون و مبلغین برگزیده در راستای ماموریت های نهاد مقام معظم رهبری در محیط های دانشگاهی. •
<p>۴ کانون های فرهنگی و هنری: تخصصی کردن مناسبت های فرهنگی دانشجویی در راستای عمق بخشی به این مناسبت ها.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ساماندهی کانون های فرهنگی و هنری جهت استقرار در خانه های فرهنگ دانشگاه ها و تقویت آنها. • جهت دهی کانون های فرهنگی در راستای اجرای اسناد بالادستی در حوزه فرهنگ و هویت اسلامی.

<ul style="list-style-type: none"> • تقویت و ایجاد اتحادیه کانون های تخصصی فرهنگی دانشگاههای کشور. • تقویت کانون‌هایی با نگاه دینی، معنوی و الحاق کانون های فرهنگی دینی به کانون‌های ذیل معاونت فرهنگی دانشگاه. • ایجاد کانون سبک زندگی اسلامی-ایرانی در دانشگاههای کشور به هدف تبیین و ترویج سبک زندگی اسلامی در بین دانشجویان. • ایجاد سینماهای دانشجویی به هدف ایجاد فضایی با نشاط جهت استفاده از فیلم‌های معناگرا متناسب با فضاهای دانشجویی. • حمایت از مسابقات نقاشی، فیلم و تئاتر دانشجویی و جهت گیری به سمت برگزاری بین المللی. • ایجاد و تقویت کانون جهاد و ایثار جهت گسترش سطح فرهنگ ایثارگری و جهاد در عرصه های مختلف برای شکل گیری شخصیت انقلابی و متعهدانه دانشجویان. 	
---	--

اهداف	اقدامات و راهبردها
<p style="text-align: center;">۵ تشکل های سیاسی دانشجویی:</p> <p>ایجاد ارتباط بین فعالیت‌های فرهنگی دانشجویی با فعالیت‌های فرهنگی جاری در سطح جامعه.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • حمایت از تشکل های دانشجویی در برگزاری کرسی‌های آزاد اندیشی و نظریه پردازی دانشجویی براساس فرمایشات مقام معظم رهبری. • ایجاد ارتباط مداوم و رو در رو با تشکل‌های دانشجویی و استفاده از نظرات آنها در عرصه فعالیت‌های مرتبط با حوزه دانشجویی به عنوان راهکار تقویت پایبندی به منافع ملی و دفاع از ارزشهای اسلامی و انقلابی. • تعامل سازنده و مثبت با تشکل‌های اسلامی دانشجویان به عنوان راهکار توسعه فرایند جامعه پذیری سیاسی و ارتقا دانش و بینش سیاسی دانشجویان. • تلاش در جهت ایجاد فضای با نشاط و پویا برای با استفاده از پتانسیل تشکل‌های دانشجویی. • برگزاری نشست سالانه تشکل‌های دانشجویی با وزیر علوم، تحقیقات و فناوری. • تلاش در جهت افزایش فهم، درک و افزایش قدرت تحلیل سیاسی دانشجویان از طریق کارگاه های سیاسی با حضور اساتید توانمند و با مدیریت تشکل‌های دانشجویی.

<ul style="list-style-type: none"> • ممانعت از سیاست زدگی دانشگاه‌ها. • مقابله با روش‌های نفوذ نرم دشمن و جریانات کاذب عرفانی و مواجهه با اشاعه خرافات و موهومات در فضای فرهنگی دانشگاه. 	
<ul style="list-style-type: none"> • دارا بودن محیطی با ساختار هوشمند و خلاق که دغدغه‌بازاندیشی تمدنی و بازسازی اجتماعی دارد. • دانشگاهی است معنویت‌گرا که در پی رهبری معنوی و جهت‌دهی فرهنگی جامعه است. • دانشگاهی پژوهش‌محور، دانش‌گرا و معرفت‌ساز است. • دانشگاهی است عدالت‌محور که دغدغه عدالت در عرصه جامعه، آموزش و تحصیل را سرلوحه کار خود قرار می‌دهد. • دانشگاهی فن‌گرا، تخصص‌محور و مهارت‌ساز است. • دانشگاهی پاسخگو در برابر نیازهای جامعه و تحقیقات کشور است (موضوع بند ۳-۳ نظام مدیریتی سند دانشگاه اسلامی). 	<p>۶ دانشگاه انسان‌ساز و تمدن‌ساز:</p> <p>سوق دادن فعالیت‌های فرهنگی دانشجویی به سمت شعار انسان‌سازی و ایجاد یک جامعه معتقد، متخصص و قانون‌مدار.</p>

اهداف	اقدامات و راهبردها
<p>۷ تقویت فعالیت‌های فرهنگی:</p> <p>الگوسازی و الگو‌نمایی از بین جهادگران برجسته علمی کشور به ویژه با مخاطب نسل جوان</p>	<ul style="list-style-type: none"> • حمایت از اردوهای دانشجویی با توجه به کاهش این اردوها در سالهای گذشته بدلائل مسائل مالی و هدفمند نمودن این اردوها. • استفاده از توان بخش خصوصی و صنعتی کشور در حمایت از اردوهای دانشجویی. • جهت‌گیری اردوهای دانشجویی به سمت بازدید از پروژه‌های بزرگ ملی کشور در جهت تقویت خودباوری دانشجویان با همکاری‌های دستگاه‌های اجرایی کشور. • حمایت مالی از نشریات دانشجویی بویژه در موضوعات علمی. • تقویت جشنواره نشریات دانشجویی کشور. • راه‌اندازی نشریات مجازی دانشجویی. • ایجاد فضای مناسب نقد علمی و منصفانه در نشریات دانشجویی جهت پویایی و نشاط در این نشریات.

<ul style="list-style-type: none"> • فعال نمودن مرکز توسعه فعالیتهای قرآنی دانشجویی. • تاسیس خانه قرآن دانشجویی در دانشگاه‌های کشور در جهت تقویت و حمایت از فعالیتهای قرآنی دانشجویی. • ایجاد تسهیلات ویژه برای رتبه‌های اول تا سوم مسابقات قرآنی در هر دانشگاه. • تلاش در جهت ترویج مبانی قرآنی و گسترش کلاس‌های تفسیر و حفظ قرآن. 	<p style="text-align: center;">تقویت فعالیتهای قرآنی:</p> <p>تقویت قرآن محوری در فعالیتهای فرهنگی و ترویج فرهنگ انس بیشتر با متون و مفاهیم دینی در دانشگاه</p>	۸
<ul style="list-style-type: none"> • حمایت از برگزاری کرسی‌های آزاد اندیشی با موضوعات مرتبط در محیط‌های دانشگاهی. • تقویت مجامع، جلسات و محافل علمی دانشجویان به منظور ایجاد فضای گفتگو. 	<p style="text-align: center;">توسعه و تقویت کرسی‌های آزاد اندیشی:</p> <p>فضا سازی برای گفتگوهای علمی و کرسی‌های آزاد اندیشی در محیط دانشگاه‌ها (موضوع بند ۳-۴ سیاست‌های کلی علم و فناوری)</p>	۹

اقدامات و راهبردها	اهداف	
<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد و تقویت انجمن‌های علمی دانشجویی جدید با رویکرد حضوری و مجازی. • تقویت انجمن‌های علمی دانشجویی با تشکیل اتحادیه‌های علمی دانشجویی. • جهت دهی تخصصی انجمن‌های علمی دانشجویی در برگزاری‌های نشست‌های تخصصی و همایش‌های تخصصی در سطح استانی، منطقه‌ای و ملی. • حمایت از تیم‌های تخصصی دانشجویی جهت شرکت در مسابقات ملی و بین‌المللی. • ایجاد خانه علم در دانشگاه‌های کشور جهت تجمیع انجمن‌های علمی دانشجویی هر دانشگاه. • حمایت از طرح‌های پژوهشی دانشجویی در قالب انجمن‌های علمی دانشجویی. • تقویت جشنواره حرکت. • راه اندازی پژوهش‌سراهای دانشجویی. 	<p style="text-align: center;">فرهنگی، دانشجویی:</p> <p>تقویت فعالیتهای فرهنگی در هر دانشگاه در راستای مدیریت مناسب‌تر</p>	۱۰

<ul style="list-style-type: none"> • تاسیس مراکز تحقیقاتی و انجمن‌های فرا رشته ای دانشجویی مانند علم و دین ، علم و فرهنگ، تاریخ علم، تاریخ تمدن ایرانی- اسلامی و فلسفه علم در راستای تقویت مبانی اندیشه دینی دانشجویان. • دعوت از مجریان پروژه‌های ملی در دانشگاه و تقاضای ارائه شیوه طراحی و اجرای پروژه جهت آشنایی، ایجاد انگیزه و معرفی الگوی تخصصی به دانشجویان جهت پی بردن به نقش رشته ی خویش در رفاه جامعه. • ترویج فرهنگ نماز با برگزاری مستمر نماز جماعت در خوابگاه‌ها، دانشکده‌ها و دانشگاه. • حمایت از اردوهای دانشجویی با توجه به کاهش این اردوها در سال‌های گذشته بدلائل مسائل مالی و هدفمند نمودن این اردوها. • حمایت از توسعه و تقویت اردوهای جهادی و راهیان نور. • استفاده از توان بخش خصوصی و صنعتی کشور در حمایت از اردوهای دانشجویی. 	
--	--

اهداف	اقدامات و راهبردها
<p style="text-align: center;">۱۱</p> <p style="text-align: center;">اعتلای هویت معرفتی:</p> <p>اعتلای هویت و جایگاه اساتید ارزشی، متعهد و متخصص مستند به بیانات رهبری معظم انقلاب در دیدار با مسئولین وزارت علوم (آبان ۹۴) سند دانشگاه اسلامی (راهبرد سوم سیاست های اجرایی ذیل موضوع اساتید) بند ۲-۳ سیاست های کلی علم و فناوری</p>	<ul style="list-style-type: none"> • به سازی فرایندها، سازوکارها و شاخص‌های جذب اعضای هیئت علمی مبتنی بر شایسته گزینی، تعهد و تخصص. • طراحی و اجرای برنامه رشد و اعتلای علمی، معرفتی و مهارتی اساتید دانشگاه‌ها در قالب برنامه های روزآمد ، منسجم و آینده نگر. • اتخاذ رویکرد تکریم و تجلیل در جهت ارتقاء منزلت اساتید دانشگاه‌ها به عنوان مریبان رشد و اعتلای فرهنگ دانشگاهی. • زمینه سازی برای تقویت جایگاه و نقش آفرینی مجموعه‌های فرهنگی متولی، کانون ها و کنشگران فرهنگی اجتماعی دانشگاه‌ها. • تقویت فعالیت‌های مساجد دانشگاهی به ویژه برنامه های معنوی نظیر اعتکاف و محافل اخلاقی و معرفتی و همچنین، ترویج نمازهای جماعت در محیط های دانشگاهی. • تقویت فضایل اخلاقی مبتنی بر حفظ حریم های مورد نظر شریعت مقدس در محیط‌های دانشگاهی.
<p style="text-align: center;">۱۲</p> <p style="text-align: center;">به سازی مدیریتی، ساختاری و سرمایه انسانی:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • تلاش برای انتخاب مدیران شایسته، کارآمد، تحول آفرین، امین و متعهد در جایگاه‌های مدیریتی ستادی و میدانی.

<ul style="list-style-type: none"> • بازبینی برنامه‌ها و کارویژه‌های فرهنگی پژوهشی وزارت علوم با همفکری صاحب نظران، نخبگان و اساتید. • به سازی ساختار و فرایندهای وزارت علوم مبتنی بر چابک سازی، اثر بخشی و زدودن زوائد اداری و سازمانی. 	<p>به سازی مدیریتی، ساختاری و سرمایه انسانی وزارت علوم به ویژه در بخش های فرهنگی، پژوهشی و دانشجویی به استناد بند ۲ سیاست های کلی علم و فناوری بند ۴ سیاست های کلی تحول در نظام اداری سند نقشه جامع علمی کشور (راهبرد کلان هشتم از راهبردهای کلان توسعه علم و فناوری در کشور).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • زمینه سازی برای تقویت جایگاه و نقش آفرینی مجموعه های فرهنگی متولی، کانون ها و کنشگران فرهنگی اجتماعی دانشگاه‌ها. • تقویت فعالیت‌های مساجد دانشگاهی به ویژه برنامه های معنوی نظیر اعتکاف و محافل اخلاقی و معرفتی. • ترویج نمازهای جماعت در محیط‌های دانشگاهی. • تقویت فضایل اخلاقی مبتنی بر حفظ حریم‌های مورد نظر شریعت مقدس در محیط های دانشگاهی. 	<p>تقویت برنامه‌های معرفتی:</p> <p>تقویت برنامه های اخلاقی، معنوی و معرفتی در محیط دانشگاه ها</p> <p>۱ ۳</p>

اقدامات و راهبردها	اهداف
<ul style="list-style-type: none"> • برنامه ریزی مدون فرهنگی در طول سال تحصیلی برای کارکنان و خانواده های آنان . • برگزاری کارگاهها و کلاس‌های فرهنگی برای کارکنان و خانواده های آنان . • برگزاری اردوهای فرهنگی و زیارتی برای کارکنان. • اجرای نشست های فرهنگی ضمن خدمت در راستای رشد و اعتلای ظرفیت‌های این بخش. • استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی کارکنان خانم به عنوان مادران فرهنگی در بخش خواهران. • افزایش رضایت مندی از نگاه روحی و معنوی در بخش کارمندی. 	<p>کارکنان (یاوران علمی):</p> <p>برای اینکه دانشگاه انسان ساز باشد، لازم است کل ساختار آن از نظر فرهنگی شرایط تربیت و پرورش یک انسان ممتاز را داشته باشد، لذا فعالیت فرهنگی در حوزه کارمندی از ضروریات دانشگاه است، که کمتر به آن توجه شده است و لازم است مدنظر قرار گیرد.</p> <p>۱۴</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تلاش در جهت ایجاد نگرش جامع و متوازن در اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها در زمینه علم و فرهنگ و سیاست. • برنامه ریزی در طول سال برای استفاده از ظرفیت فرهنگی اساتید. • برنامه ریزی برای فعالیت‌های فرهنگی برای مجموعه اساتید دانشگاهها و 	<p>اعضای هیات علمی:</p> <p>یکی از محورهای اساسی در تحقق دانشگاه انسان ساز اعضای هیات علمی می باشند، که لحاظ این مجموعه در</p> <p>۱۵</p>

<p>خانواده آنان.</p> <ul style="list-style-type: none"> • استفاده از اساتید به عنوان والدین دانشگاه‌ها در عرصه‌های معرفتی و رفتاری دانشجویان. • استفاده از ظرفیت اساتید ذیصلاح برای ایجاد کرسی‌های اسلام‌شناسی در دانشگاه‌های معتبر دنیا. • تلاش در جهت تحقق دانشگاه اسلامی به گونه‌ای که همه اعضای هیات علمی نقش معاونت فرهنگی را در حوزه عملکردی خویش بازی نمایند. • ترغیب و تشویق اعضای هیات علمی به شاگرد پروری. • تقویت طرح ضیافت اندیشه اساتید و برنامه‌ریزی فرهنگی برای خانواده‌های اعضا هیات علمی. • استفاده از مناسبت‌های ملی و مذهبی جهت گرد همایی اعضای هیات علمی و خانواده‌های ایشان. • تبیین فلسفه علم و جایگاه آن از نگاه‌های غربی و جهان بینی اسلامی. 	<p>کار و فعالیت‌های فرهنگی و استفاده از ظرفیت آنها مهم و ضروری است.</p>
---	---

حوزه اجتماعی

- ۱- تلاش در جهت وحدت حوزه و دانشگاه به عنوان دو نهاد اثر بخش اجتماعی به منظور رفع مشکلات اجتماعی.
- ۲- ترویج فرهنگ کار، تلاش، گذشت، ایثار، شهادت جهت تربیت دانشجویان با اخلاق، متعهد، متخصص و قانون مدار به جامعه.
- ۳- تشویق دانشگاهیان به قلم زدن در نشریات عمومی و بها دادن به برون‌دادهای نشریات عمومی
- ۴- ترغیب دانشگاهیان به ارتباط موثر با نهادهای مردم نهاد اجتماعی و مذهبی.
- ۵- برگزاری مراسمات مذهبی و ملی در دانشگاه و دعوت عمومی جهت تعامل دانشگاه با جامعه.
- ۶- تاسیس دفتر (خانه و خوابگاه) در دانشگاه ها، جهت برقراری ارتباط مستمر با خانواده دانشجویان.
- ۷- ترویج فرهنگ آموزش مادم العمر و تلاش در جهت افزایش سرانه ی مطالعه.
- ۸- افزایش سرمایه اجتماعی و قدرت نرم نظام از طریق دیپلماسی علم و فناوری.
- ۹- تلاش در جهت تبدیل نهضت تولید علم و فناوری به یک پروژه ملی.

۱۰- بسیج اجتماعی و ایجاد وحدت ملی در راستای تدوین و پذیرش الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت.

حوزه دانشجویی

- تحقق شعار عدالت توزیعی در خدمات رسانی و گسترش ورزش در میان دانشجویان از طریق:
- ۱- ایجاد زمینه های مناسب برای حضور بخش خصوصی در ارائه خدمات دانشجویی از جمله تغذیه و خدمات درمانی با حفظ استانداردهای فرهنگی.
  - ۲- ایجاد خوابگاه های دانشجویی در دانشگاه ها به موازات فعالیت بخش خصوصی در این زمینه به منظور استمرار نظارت مستقیم بر روند فعالیت های خوابگاهی و مدیریت جغرافیای فراغت دانشجویان و فعالیت های فرهنگی در خوابگاه ها.
  - ۳- توسعه زیر ساخت های لازم ورزشی به ویژه در مجاورت خوابگاه ها به منظور ایجاد نشاط و شادابی و گسترش ورزش همگانی با اولویت دانشجویان دختر.
  - ۴- توجه ویژه به ورزش شنا با هدف تحقق هر دانشگاه یک استخر و الزامی نمودن آموزش شنا بر اساس تعالیم اسلامی.
  - ۵- تحقق شاخص های پهلوان پروری در فضاهای ورزشی دانشجویان.
  - ۶- تقویت سازوکار ورزش منطقه ای در دانشگاه های کشور با رعایت شرایط اقلیمی و ورزش های خاص هر منطقه
  - ۷- تعامل سازنده با کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی در جهت افزایش حمایت های مادی از صندوق رفاه دانشجویان.

حوزه تربیت بدنی

از آنجایی که انرژی بالا، شور و شغف جوانی و فضای دانشجویی می طلبد که به بخش تربیت بدنی توجه ویژه شود، این بخش به صورت خاص مد نظر خواهد بود. در راستای اثر بخشی بیشتر پژوهشگاه تربیت بدنی، فدراسیون ملی ورزش های دانشگاهی و اداره کل تربیت بدنی برنامه های ذیل پیشنهاد می گردد.

۱- پژوهشگاه تربیت بدنی

۱-۱- ایجاد اکوسیستم پژوهشی، علمی و فناوری در ورزش کشور با مشارکت دستگاه های مرتبط.

- ۲-۱- تدوین برنامه راهبردی و نقشه علمی - پژوهشی ورزش کشور با مشارکت دستگاه‌های مرتبط.
- ۳-۱- ارتقاء علمی و جایگاه پژوهشگاه به‌عنوان مهم‌ترین مرکز علمی - پژوهشی و ورزشی در کشور.
- ۴-۱- بهره‌مندی از قابلیت‌های فناوری اطلاعات در توسعه ورزش علمی کشور.
- ۵-۱- مشارکت‌گیری و همکاری با دانشکده‌های تربیت‌بدنی دانشگاه‌ها در ایجاد مراکز رشد و کارآفرینی در ورزش کشور.

۲- فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی

- در دنیا تشکیلاتی به نام فدراسیون بین‌المللی ورزش دانشگاهی (FISU) وجود دارد که هدف آن افزایش فرصت‌ها، توسعه و جنبش ورزش دانشگاهی و ظرفیت‌سازی برای رقابت‌پذیری جهانی در رویدادهای ورزشی است.
- ۱-۲- حضور کیفی و حداکثری دانشجویان در مسابقات یونیورسیاد جهانی.
- ۲-۲- تلاش برای کسب کرسی‌های بین‌المللی در فیزو و تشکیلات بین‌المللی.
- ۲-۳- ارتقاء جایگاه ورزش دانشجویی در سطح بین‌المللی.
- ۲-۴- تشکیل شورای عالی ورزش دانشجویی کشور.
- ۲-۴- مشارکت و همکاری با فدراسیون‌های ورزشی برای توسعه ورزش قهرمانی دانشجویان و افزایش درصد حضور دانشجویان در تیم‌های ملی.
- ۲-۵- میزبانی مسابقات قهرمانی دانشجویان جهان در ایران و در رشته‌های هدفمند.

۳- اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم

- این اداره به‌صورت مستقیم کلیه فعالیت‌های ورزشی را در سطح دانشگاه‌های دولتی به عهده دارد.
- ۱-۳- تدوین برنامه راهبردی مؤثر و اثربخش جهت افزایش میزان مشارکت دانشجویان در فعالیت‌های ورزشی در دانشگاه.
- ۲-۳- نقش‌آفرینی اداره کل در توسعه زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی در دانشگاه‌ها.
- ۳-۳- تدوین برنامه جامع شناسایی استعدادها و معرفی دانشجویان زبده به تیم‌های ملی دانشجویان و ورزش کشور.
- ۴-۲- تدوین برنامه توانمندسازی مدیران، مربیان، داوران و برگزارکنندگان مسابقات ورزش دانشجویی با مشارکت فدراسیون‌های ورزشی.

حوزه اجرایی

- ۱- تحقق و تلاش در جهت ایجاد ساز و کارهای مناسب برای افزایش سطح رفاه و تکریم کارکنان خدمت و اعضای محترم هیأت علمی.
- ۲- تلاش در جهت تکمیل طرح جامع دانشگاهها و تکمیل و ساخت اماکن آموزشی و کمک آموزشی مورد نیاز.
- ۳- ارائه راهکارهای مناسب برای اصلاح الگوی مصرف در تمامی زمینه ها در جهت صیانت از بیت المال.
- ۴- تعیین دقیق شاخص های کلی نظیر نسبت دانشجو به استاد ، نسبت دانشجو به کارمند ، نسبت دانشجو به فضا های آموزشی و رفاهی به منظور تامین منابع مالی مورد نیاز.
- ۵- استاندارد سازی واگذاری امور مختلف دانشگاه ها به بخش خصوصی.
- ۶- گسترش و اجرای پدافند غیر عامل در ابعاد مختلف دانشگاهها.
- ۷- اجرای برنامه های لازم برای ارتقاء سطح سلامت دانشگاهیان و نخبگان جامعه.
- ۸- حرکت به سمت درآمد زایی و استقلال مالی دانشگاهها بدون کمترین آسیب به بخش آموزش و پژوهش.
- ۹- تسهیل امور مالی در ارتباطات دانشگاه با صنعت.
- ۱۰- نشست ادواری با رؤسای دانشگاهها، پژوهشگاهها و پارکها و نقد و بررسی برنامه های اجرایی
- ۱۱- ارزیابی عملکرد رؤسای دانشگاهها و تقویت نظارت.
- ۱۲- انتخاب رؤسای دانشگاهها بر مبنای شایسته سالاری، محبوبیت در دانشگاه، توان علمی، نگرش و تجربه فناوری و پژوهشی.
- ۱۳- تلاش در جهت اعمال سیاست کارمزدی بجای روز مزدی، ایجاد وحدت سازمانی، وحدت رویه در پرداخت حقوق پرسنل هیأت علمی و غیر هیات علمی جهت جلوگیری از مهاجرت ژنهای هوشمند.
- ۱۴- تکمیل پروژه های عمرانی نیمه تمام که هزینه چند برابری را به دانشگاهها تحمیل می نماید (به علت تعریف پروژه های زیاد عمرانی و عدم تخصیص بودجه به موقع باعث شده است که قیمت تمام شده یک پروژه چندین برابر قیمت قرارداد اولیه افزایش یابد).
- ۱۵- مقاوم سازی ساختمان های موجود قدیمی بویژه خوابگاه های دانشجویی که اکثراً در برابر زلزله ضعیف می باشند.
- ۱۶- افزایش منابع درآمدی دانشگاهها (به جز آموزش).
- ۱۷- توجه ویژه به اقتصاد در آموزش عالی و پیگیری استقلال مالی دانشگاهها به کمک هیأت امنا

۱۸- استقرار سامانه هم اندیشی آنلاین در وزارتخانه و اخذ تصمیم های مهم با مشارکت اساتید برجسته و مجرب سراسر کشور.

۱۹- تلاش در جهت استفاده از سامانه الکترونیک تهیه کالا که باعث چابکی و شفافیت سیستم خرید می شود.

حوزه پشتیبانی

از آنجایی که موفقیت وزارت عتف، دانشگاهها و موسسات آموزش عالی وابسته در نیل به اهداف آموزشی و پژوهشی و پرورش نیروی انسانی کارآمد به عملکرد در این حوزه که وظیفه تامین، حفظ و ارتقاء سرمایه های انسانی و مالی را عهده دار است وابستگی زیادی دارد.

این حوزه علاوه بر این که در رسیدن دانشگاهها و موسسات آموزش عالی به اهدافشان موثر است، در صورت فراهم شدن بسترهای لازم، می تواند زمینه ساز بهره مندی سایر دستگاه های اجرایی از تخصص علمی و توان کارشناسی موجود در دانشگاهها و موسسات آموزشی و پژوهشی باشد.

اهداف محوری مورد نظر در این حوزه عبارتند از:

- آسیب شناسی در حوزه های استخدامی، اداری، مالی و معاملاتی و تعیین زمینه ها و بسترهای ایجاد ناکارآمدی، بی عدالتی، و فساد و ارایه روش های علمی و اجرایی برای حذف این زمینه ها و ممانعت از بروز و ظهور مجدد این نوع زمینه ها در ساختار اداری و اجرایی

- رعایت اصل شایسته سالاری در همه امور و در همه سطوح با تعیین شاخص های لازم برای تصدی مسئولیت

- استقرار نظام برنامه ریزی و مدیریت عملکرد با رویکرد برنامه های توسعه ای کشور و سیاست های ابلاغی

- استقرار نظام ارزیابی برای ارزیابی مستمر عملکرد موسسات آموزش عالی و تاکید بر پاسخگو بودن مسئولین در قبال عملکردشان به کمک فناوری اطلاعات

- فراهم نمودن بسترهای مناسب برای تبادل تجربیات بین دانشگاهها و موسسات آموزش عالی

- فراهم نمودن بسترهای مناسب برای ایجاد ارتباط بین بدنه ای اجرائی با جامعه علمی و متخصص کشور

برای تحقق این اهداف لازم است از توان تخصصی اعضای هیات علمی و تجربه ای کارشناسان حوزه های مختلف در دانشگاهها و مراکز آموزشی و پژوهشی و صاحب نظران سایر دستگاهها برای برنامه ریزی، تعیین روش های اجرا، تعیین روش های ارزیابی و پایش مستمر برنامه ها به منظور مشخص شدن نواقص و موانع و ارایه راهکار برای رفع آنها بهره مند شد. به این منظور تلاش می شود در تدوین و اجرای همه برنامه ها، کارگروه هایی متشکل از اعضای هیات علمی متخصص،

کارشناسان حوزه‌ی مربوطه در وزارت عتف و موسسات وابسته و صاحب‌نظران سایر دستگاه‌ها به‌کار گرفته شوند. به منظور تقویت بدنه کارشناسی در وزارت عتف و موسسات وابسته بستری فراهم می‌شود که در قالب آن تبادل تجربیات انجام شود و به منظور انتقال این تجربیات به سایر دستگاه‌های دولتی و نهادهای حاکمیتی تلاش خواهیم کرد که بستر مناسب فراهم شود. اقدامات ضروری که حوزه‌ی پشتیبانی وزارت عتف و موسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به خود را مکلف به انجام آن‌ها می‌دانند عبارتند از:

۱- اهتمام جدی به اجرای اقتصاد مقاومتی به عنوان تنها راه پیروزی در جنگ

اقتصادی از طریق:

- نظارت بر اجرای دقیق قوانین و دستورالعمل‌های مربوطه
- برنامه ریزی برای کاهش هزینه‌ها از طریق ایجاد نظم و انضباط مالی
- تنوع بخشی به منابع درآمدی دانشگاه‌ها و سایر موسسات وابسته به وزارت عتف با اهتمام ویژه به درآمدهای مبتنی بر اقتصاد دانش بنیان.
- ارتقاء بهره‌وری با تحول در ساختارها، روش‌ها و فرایندها.
- اصلاح الگوی مصرف آب و انرژی با تاکید بر اجرای برنامه‌های مدیریت سبز.
- جلوگیری از اسراف و جلوگیری از هزینه‌های غیر ضروری از طریق ارتقاء فرهنگ مصرف و نظارت مستمر بر هزینه‌ها.
- استقرار نظام حسابداری تعهدی.

۲- مبارزه با فساد اداری و مالی از طریق:

- ایجاد سامانه شفافیت به منظور شفاف و در دسترس بودن کلیه‌ی اطلاعات شامل اطلاعات مربوط به درآمدها، قراردادهای، معاملات، مصوبات، هزینه‌ها، پیشرفت پروژه‌ها، انتصابات و.. با درج کلیه‌ی اطلاعات و گزارشات و تحلیل آن‌ها در سامانه.
- اهتمام به رعایت دقیق قانون ارتقاء سلامت اداری و مبارزه با فساد اداری.
- ارتقاء فرهنگ قانون‌گرایی و مسئولیت‌پذیری در بین کارکنان (هیات علمی و کارمندان).
- شناسایی و ساماندهی اموال منقول و غیر منقول.

۳- استاندارد سازی و برنامه محور بودن فعالیت‌ها و نظارت بر فعالیت‌ها از طریق:

- تدوین طرح جامع راهبردی آموزش عالی شامل طرح‌های جامع کالبدی، سرمایه‌های انسانی، آموزشی، پژوهشی و فرهنگی و تلاش برای محقق شدن این طرح با اقدام در زمینه‌ی:
- تدوین شاخص‌های کمی و کیفی در حوزه‌های:

- اداری و سرمایه‌های انسانی
  - بودجه و هزینه
  - فضاهای کالبدی
  - تجهیزات و امکانات
- تدوین برنامه برای رسیدن از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب براساس شاخص‌های تعیین شده شامل:
- برنامه ریزی در خصوص نظام تخصیص و توزیع منابع بر مبنای عملکرد
  - بازنگری و تکمیل طرح تعیین بودجه سرانه دانشگاه‌ها با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی
  - استقرار کامل نظام بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد
  - تدوین برنامه جامع سرمایه‌های انسانی
  - تدوین برنامه برای ساماندهی سرمایه‌های انسانی شاغل در وزارت عتف و موسسات وابسته، با توجه به ظرفیت‌های قانونی موجود
  - تدوین برنامه برای تامین تجهیزات و امکانات مورد نیاز براساس الویت نیاز
  - تدوین برنامه برای تامین فضای کالبدی مورد نیاز براساس الویت نیاز با تاکید بر تکمیل ساختمان‌های ناتمام
- نظارت دقیق بر اجرای برنامه‌ها و تعیین میزان انحراف از برنامه‌های مصوب

۴- تسهیل امور اداری از طریق:

- ایجاد تحول اداری به منظور روان‌سازی امور دانشگاه‌ها و رفع موانع
- بازمهندسی نقش، کارکرد و ساختار وزارت عتف، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و ارتقاء نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری و اجرایی
- باز طراحی و باز مهندسی فرایندها و روش‌ها
- اجرای طرح‌های اتوماسیون اداری به منظور تسریع در امور و کاهش هزینه‌ها
- به روز رسانی سامانه‌های مالی، اداری و اجرایی

۵- ارتقاء جایگاه سرمایه‌های انسانی با رعایت کرامت انسانی و اصل شایسته

سالاری

- بازنگری و اصلاح آیین‌نامه‌های استخدامی کارکنان (اعضای هیات علمی و کارمندان).
- برنامه ریزی برای بهبود کیفیت زندگی کارکنان و ارتقاء کیفیت روابط بین انسانی در وزارت عتف و سازمان‌های وابسته.
- برنامه‌ریزی برای توانمندسازی کارکنان با توجه به شغل مورد تصدی.
- تلاش برای ایجاد حس امنیت شغلی برای کارکنان توانمند.
- آموزش کارکنان و تلاش برای ارتقاء دانش و مهارت آن‌ها.
- طراحی و استقرار نظام آموزش برای تصدی پست‌ها و سمت‌های مدیریتی.
- طراحی و استقرار نظام ارزشیابی.
- استقرار نظام‌های پرداخت براساس عملکرد.
- تدوین و دستورالعمل عزل و نصب مدیران (هیات علمی و کارکنان) و الزام به گذراندن دوره‌های آموزشی پیش‌بینی شده قبل از انتصاب.
- برنامه‌ریزی برای تامین مسکن کارکنان.
- تدوین و استقرار نظام‌نامه ورزش و سلامت کارکنان.
- برنامه ریزی برای پرداخت معوقات کارکنان و ممانعت از تاخیر در پرداخت مطالبات کارکنان.
- پیگیری اجرای قانون تبدیل وضعیت ایثارگران.
- پیگیری برای اجرای قانونی همسان سازی حقوق اعضای هیات علمی وزارت عتف با اعضای هیات علمی غیر بالینی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

حوزه بین الملل

- در راستای دستور مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مورخ ۱۳۹۵/۶/۹ و سند جامع "روابط علمی بین المللی جمهوری اسلامی" ایران مصوب جلسه ۸۰۵ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی برنامه های ذیل جهت تحقق دیپلماسی علمی دهنده-گیرنده مد نظر است:
- ۱- توسعه کرسی‌های زبان فارسی و اسلام شناسی در کشورهای جهان.
  - ۲- افزایش پذیرش دانشجوی خارجی و رفع موانع پذیرش دانشجو.
  - ۳- افزایش دانشجویان بورسیه سایر کشورها به عنوان یک فعالیت استراتژیک برای کشور بویژه کشورهای همسایه و کشورهای آمریکای لاتین و آفریقا.
  - ۴- حمایت از ایجاد دانشگاه در کشورهای همسایه با تمرکز بر کشورهای محور مقاومت.
  - ۵- تسهیل فرصت‌های مطالعاتی اعضا هیات علمی و دانشجویان دکتری جهت انتقال علم و فناوری به داخل کشور.

- ۶- طراحی و تصویب آیین نامه ویژه تعاملات ملی و بین المللی جهت حضور اعضا هیات علمی، در خارج از تقویم آموزشی در دانشگاههای داخل و خارج
- ۷- استفاده از دیپلماسی علم جهت افزایش قدرت نرم نظام مقدس جمهوری اسلامی در جهان اسلام و ابعاد فراملی.
- ۹- استفاده از دیپلماسی علم و فناوری جهت صدور فرهنگ ایرانی اسلامی و اثر بخشی در بیداری اسلامی.

حوزه خیرین

- ۱- حمایت و تقویت حضور خیرین در حوزه علم و فناوری کشور.
- ۲- حمایت از طرحهای عمرانی خیرین دانشگاه ساز بصورت تامین ۵۰٪ از هزینه های هر بنای اهدائی.
- ۳- حمایت از پژوهشها و تجهیزات پژوهشی که خیرین دانشگاه ساز تامین نمایند بصورت ۵۰٪ اعتبارات.
- ۴- دعوت از خیرین برای مشارکت در صندوق های قرض الحسنه دانشجویی جهت تسهیلات در امر ازدواج دانشجویی.
- ۵- حمایت از خیرین در جهت احداث خوابگاههای متاهلی برای کمک و تسهیل در امر ازدواج دانشجویان.
- ۶- حمایت از حضور خیرین در امر آموزشی با حمایت ۵۰٪ از طرحهای خیرین در حوزه تامین کتب درسی برای دانشجویان بویژه قشر نیازمند دانشجویان.
- ۷- حمایت از حضور خیرین در هیات امنای دانشگاههای کشور.
- ۸- حمایت از جامعه خیرین دانشگاه ساز کشور به عنوان یک بازوی مهم در توسعه علم و فناوری کشور و نماد مشارکت مردمی .
- ۹- لحاظ نمودن میزان جذب مشارکت مردمی و جذب خیرین توسط روسای دانشگاهها به عنوان یک معیار در رتبه بندی دانشگاهها.
- ۱۰- حمایت از موسسه های خیریه دانشجویی با هدف حمایت از دانشجویان کم بضاعت که توسط دانشگاهیان اعم از شاغل و بازنشسته تامین مالی و مدیریت می شوند. مشروط به درج ممنوعیت هرگونه فعالیت سیاسی در اساسنامه آنها.

حوزه حقوقی و امور مجلس

با قانون مناسب استعداد‌های مختلف انسانی و غیر انسانی شناسایی، پرورش و بکار گرفته شده و با چابکی و بهره‌وری و ارتقاء سیستم و نظم و کارآمدی ایجاد می‌شود. طراحی، تدوین و تصویب قانون دانش بنیان و دانایی محور معیاری از میزان عقلانیت، دانایی و توانایی یک نظام، نهاد، سازمان و یا وزارتخانه است. بنا به دلایل فوق معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت متبوع می‌تواند در رشد، توسعه و تحقق اهداف سند بالادستی و برنامه‌های مورد نظر نقش موثری داشته باشد.

با توجه به اهمیت جایگاه کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ایجاد تعامل نزدیک و سازنده با این کمیسیون و نمایندگان محترم یکی از محورهای اساسی مدنظر در این دوره می‌باشد. از آنجا که هماهنگی در سیاست‌های کلان با اعضای کمیسیون آموزش و تحقیقات از اتلاف انرژی جلوگیری و همچنین تقویت تصمیمات را به همراه خواهد داشت موارد زیر مدنظر است:

- ۱- برگزاری جلسات ماهانه مشترک با کمیسیون آموزش و تحقیقات در مورد تبادل نظر در مورد سیاست‌های کلان آموزش عالی کشور.
- ۲- استفاده از ظرفیت‌های کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی در جهت رفع موانع و مشکلات توسعه علم و فناوری کشور و کمک به تدوین قانون برنامه هفتم.
- ۳- اطلاع رسانی از ضوابط و مقررات حوزه آموزش عالی به نمایندگان محترم در جهت جلوگیری از اتلاف وقت نمایندگان محترم در پیگیری مطالبات موکلین و مراجعین محترم به نمایندگان.
- ۴- برگزاری جلسات مشترک با مجمع نمایندگان استان‌ها در راستای بررسی وضعیت آموزش عالی هر استان با حضور نمایندگان مردم در آن استان و اتخاذ تصمیم برای رفع موانع.
- ۵- تقویت جایگاه مدیریت حقوقی در دانشگاه‌ها در راستای قانونمند نمودن فعالیت‌ها در دانشگاه.
- ۶- برگزاری نشست‌های علمی در مورد کمبودهای حقوقی و قوانین آموزش عالی کشور با دعوت از متخصصین دانشگاه‌ها و رفع کمبودهای قوانین با استفاده از ظرفیت‌های مجلس شورای اسلامی.
- ۷- یکپارچه سازی فعالیت‌های حقوقی و قانونی در وزارت علوم ذیل معاونت حقوقی و جلوگیری از موازی کاری در این حوزه.
- ۸- آموزش روسای دانشگاه‌های کشور در مورد مسائل حقوقی، مالی و عمرانی مورد نیاز در دانشگاه‌ها جهت پیشگیری از مشکلات احتمالی آتی.

۹- بررسی دقیق کمبودها در زمینه قوانین و مقررات و ارائه آنها بصورت لوایح به مجلس شورای اسلامی.

۱۰- تصویب جایگاه بخش حقوقی در وزارت علوم و دانشگاه‌ها و ابلاغ بخشنامه‌ها و قوانین و مقررات ابلاغی بویژه توسط مرکز هیات امنا به عنوان بخش قانونگذاری در وزارت علوم بعد از تصویب توسط معاونت حقوقی وزارت.

۱۱- تلاش در جهت تصویب صندوق بیمه پژوهش جهت بیمه طرح‌های پژوهشی.

۱۲- تلاش در جهت تفکیک بودجه پژوهشی، فرهنگی و ورزشی در فصل‌های مشخصی از لایحه بودجه و تبدیل به قانون در مجلس شورای اسلامی.

۱۳- پویش، پالایش و پیرایش کلیه قوانین جاری و ساری در وزارت عتف و لغو آئین‌نامه‌ها ناکارآمد و تاریخ مصرف گذشته.

سخن پایانی

نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران که بر پایه آموزه‌های وحیانی شکل گرفته و درخت تنومند آن به واسطه خون پاک شهیدان هر روز مستحکم‌تر شده، بدون شک با پیشرفت‌های علمی به ثمر خواهد نشست. این پیشرفت‌های علمی نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و عالمانه برای دستیابی به دانشگاهی تمدن‌ساز و ثمربخش شدن این نظام الهی است. بر این اساس، ضرورت تعامل قوای قانون‌گذار و قوای اجرا کننده‌ی قانون برای دستیابی به آرمان دانشگاه اسلامی و نیل به هدف غایی انسان‌سازی و ایجاد تحول در رسیدن به جامعه مطلوب از اموری بدیهی است.

به دوش کشیدن بار مسئولیت برنامه‌ریزی برای نیل به اهداف فوق در این نظام مقدس از یک سو افتخاری برای هر مومن انقلابی و از سوی دیگر پاسخ‌گویی در پیشگاه خدواند متعال است. در صورت دریافت رای اعتماد از مجلس شورای اسلامی، با توکل به خدای متعال و امید به یاری شما عزیزان و همه فرهیختگان علمی، سیاسی و فرهنگی جامعه، نهایت تلاش خویش را در اجرای موفق برنامه‌های فوق که عمدتاً برگرفته از اسناد بالادستی به ویژه سند دانشگاه اسلامی است، بکار خواهیم گرفت. انشاءالله

محمدعلی زلفی گل

شانزدهم مرداد ماه هزار چهارصد

برنامه: ارتقاء نظام‌مند آموزش، پژوهش و فناوری								
ردیف	هدف	اسناد بالا دستی (ماده و بنده مربوطه)	جامعه هدف	قلمرو	مجری	اقدام	زمان	عامل
						جذب	مستمر	مرکز جذب اعضاء هیات علمی
						ترفیع جدید (الگو: مطالعات تطبیقی)	کوتاه مدت	کمیته ترفیع
						تبدیل وضعیت	میان مدت	هیات جذب
						ارتقاء (جدید)	میان مدت	هیات ممیزه
						جذب اعتبار منابع مالی	مستمر	معاون پژوهشی، سازمان ها و نهادهای خصوصی و دولتی
						کرسی‌های علمی	میان مدت	صندوق حمایت از پژوهشگران و صنعتگران
						شرکت دانش بنیان		مراکز رشد و پارک- های علم و فناوری
						قرارگرفتن در فهرست دانشمندان، یک درصد، دو درصد و پر استناد	مستمر	اعضاء هیات علمی
				منطقه‌ای ملی فراملی	اعضاء هیات علمی	قرارگرفتن در فهرست سرآمدان علمی	مستمر	اعضاء هیات علمی
						کسب عنوان استاد ممتاز و استاد نمونه کشوری	مستمر	اعضاء هیات علمی
						کانال های تخصصی تدریس مجازی ملی		
						عضویت در هیات تحریریه مجلات بین المللی	مستمر	اعضاء هیات علمی
						سردبیر و مدیر مسئول نشریات ملی و بین المللی	مستمر	اعضاء هیات علمی
						ایجاد هرم تحقیقاتی با بهره‌گیری از دانشجویان پروژه کارشناسی،	مستمر	اعضاء هیات علمی

سند چشم انداز (ماده ۴، بند) نقشه جامع علمی کشور (ماده ۴، بنده) بیانات مقام معظم رهبری در دانشگاه علم و صنعت ۱۳۸۷/۹/۲۴ سیاست‌های کلی علم و فناوری (۱) سیاست‌های کلی سلامت (بند ۱۴) نقشه جامع علمی کشور (بندهای ۱ و ۲)

کسب مرجعیت علمی

۱

		کارشناسی ارشد، دکتری، پسا دکتری، دستیار پژوهشی						
		پژوهش برنامه مدار						
سازمان سنجش آموزش (بر اساس شیوه نامه پیوست)	مستمر	انتخاب استاد محور	موسسات آموزش عالی	منطقه ای ملی فراملی منطقه ای ملی	دانشجویان تحصیلات تکمیلی			
کمیسیون نشریات	مستمر	رتبه بندی	پایگاه های اطلاعات علمی (ISC, ISI,) (Scopus)	ملی فراملی	مجلات علمی			
پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC) و دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی	مستمر	رتبه بندی	پایگاه های اطلاعات علمی و سیستم های رتبه بندی ایجاد و ارتقاء زیرساخت های آموزش مجازی و ویژه به اساتید مرجع	ملی فراملی	دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و زیر مجموعه های مربوطه			
معاون پژوهشی	مستمر	رتبه بندی	کمیسیون انجمن های علمی	ملی	انجمن های علمی			
پایگاه استنادی	مستمر	رتبه بندی	سیستم های رتبه بندی	ملی فراملی	پژوهشگاه ها			
ایراندک	مستمر	ساماندهی	دانشگاه ها و ایراندک	ملی	پایان نامه ها، رساله ها و پروژه- ها			
کمیته ارزیابی کارشناسان خبره و ممتاز	مستمر	ارزیابی و ارتقاء	آزمایشگاه های مرجع	ملی فراملی	دستیاران پژوهشی (کارشناسان آزمایشگاه ها و کارگاه ها)			
مرکز همکاری های علمی بین المللی	مستمر	جذب مشارکت	موسسات آموزش عالی	فراملی	پژوهشگران ایرانی مقیم خارج			
موسسات آموزش عالی	مستمر	ارزیابی و جذب	موسسات آموزش عالی، صندوق حمایت از پژوهشگران و صنعتگران، فدراسیون سرآمدان علمی	ملی فراملی	پژوهشگران پسادکتری			

برنامه: توسعه‌ی پایدار همکاری‌های ملی و بین‌المللی								
ردیف	هدف	اسناد بالادستی (ماده و بنده مربوطه)	جامعه هدف	قلمرو	مجری	اقدام	زمان	عامل
۱	دیپلماسی علمی	برنامه ششم توسعه، سیاست های کلی، علم و فناوری کشور، سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی، بیانات مقام معظم رهبری، نقشه جامع علمی کشور	اعضاء هیات علمی و دانشجویان	فراملی	اعضاء هیات علمی	حضور فعال و موثر در مجامع تصمیم ساز فراملی	مستمر	اعضاء هیات علمی
						عضویت در انجمن‌های بین‌المللی	مستمر	اعضاء هیات علمی
						عضویت در هیات تحریریه مجلات بین‌المللی	مستمر	اعضاء هیات علمی
						تعاملات علمی ملی از طریق: طرح‌های مشترک بین دانشگاهی		
فرصت مطالعاتی کوتاه مدت (خارج از تقویم آموزشی)	مستمر	مؤسسات آموزش عالی						
۲	ترویج علم	برنامه ششم توسعه، سیاست های کلی، علم و فناوری کشور، سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی، بیانات مقام معظم رهبری، نقشه جامع علمی کشور	اعضاء هیات علمی	فراملی	اعضاء هیات علمی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی- پژوهشی	تقویت و گسترش دانشگاه بین‌المللی D8	مستمر	مؤسسات آموزش عالی
						تقویت و حمایت از فرصت مطالعاتی خارجی اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی		
						ایجاد زمینه برای پذیرش متقاضیان فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی خارجی به داخل کشور		
۲	ترویج علم	برنامه ششم توسعه، سیاست های کلی، علم و فناوری کشور، سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی، بیانات مقام معظم رهبری، نقشه جامع علمی کشور	اعضاء هیات علمی	ملی فراملی	دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی- پژوهشی	انتشار مجلات، برگزاری کارگاه‌ها، دوره‌های آموزشی، مسابقات، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها، ایجاد و تقویت موزه های علوم و فناوری	مستمر	دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی- پژوهشی اعضای هیات علمی
						برگزاری سمینارها و تشکیل مجامع علمی		
						جذب و تبادل دانشمندان سایر کشورها، ایرانی مقیم خارج، دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی، پسادکتری و ایجاد		

		مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاه‌های مشترک						
		برگزاری کرسی‌های زبان و ادبیات فارسی و همایش‌های ایرانشناسی						
	مستمر	انتشار مقالات مشترک بین المللی ثبت اختراع ارائه سخنرانی‌های علمی ارائه کارگاه‌ها و بسته های آموزشی آموزش و ارتقاء سطح زبان خارجی انتشار کتاب به زبان‌های فراملی	اعضاء هیات علمی					
		ارتباط با صدا و سیمای استانی در راستای تهیه برنامه- های علمی تخصصی به منظور بالا بردن سطح دانش عمومی						

شرکت کنندگان و پذیرفته شدگان در کنکور			
پذیرفته شدگان		شرکت کنندگان	
۱۳۹۸	۱۳۶۲	۱۳۹۸	۱۳۶۲
۱۹۱/۴۸۵	۳۲/۶۰۰	۱/۲۰۸/۲۲۲	۳۱۲/۶۶۷
زن ۵۴/۴%	زن ۳۲/۲%	زن ۵۹/۵%	زن ۴۲%
مرد ۴۵/۶%	مرد ۶۷/۸%	مرد ۴۰/۵%	مرد ۵۸%
جمعیت دانشجویان			
۱۳۹۸	۱۳۹۲	۱۳۵۷	
۳/۳۷۳/۳۸۸	۴/۶۸۵/۰۰۰	۱۷۵/۶۷۵	
سهم جمعیت دانشجویان در مقاطع مختلف			
۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۵۷	مقطع تحصیلی
۴/۶%	۴/۵%	۰/۷%	دکتری تخصصی
۳%	۲/۸%	۵/۹%	دکتری حرفه ای
۱۶/۱%	۱۷/۸%	۳/۶%	کارشناسی ارشد
۶۲/۵%	۵۹/۸%	۵۶/۳%	کارشناسی
۱۳/۷%	۱۵/۲%	۳۳/۵%	کار دانی
جمعیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی			
۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۵۷	
۷۵۶/۱۶۳	۷۵۰/۸۹۶	۷۵۸۵	
تعداد هیات علمی تمام وقت کشور			
۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۵۷	
۸۷/۲۷۵	۸۶/۲۵۹	۸/۷۹۷	
-	زن ۲۷/۲%	زن ۱۸%	

تعداد مقالات (WOS)		
۲۰۲۰	۲۰۱۷	۱۹۷۸
۶۸/۹۳۲	۸۳/۴۸۵	۶۷۰

رتبه و سهم ایران در تولیدات علمی (WOS)		
۲۰۱۷	۱۹۷۸ (۱۳۵۷)	
۱۶	۴۳	رتبه جهانی
۱/۹۴	۰/۰۹۵	سهم تولیدات علمی ایران در دنیا
۱	۳	رتبه در کشورهای اسلامی

سهم اعتبارات پژوهش و فناوری از تولید ناخالص GDP	
۰/۴۲	۹۲
۰/۴۳	۹۳
۰/۶۳	۹۴
۰/۶۱	۹۵
۰/۷۵	۹۶
۰/۶۵	۹۷
۰/۵۸	۹۸
۰/۴۳	۹۹

فضای کالبدی آموزش عالی (فضای آموزشی دانشگاهها و مراکز آموزش دولتی)	
۱۳۹۵	۱۳۵۸
۹	۹/۳۷

مقالات مشترک (بین الملل)	
۲۰۱۸	۲۰۱۳
۱۱۸۷۶	۸۰۸۴
کل بودجه مصوب پارک های علم و فناوری (میلیون ریال)	
۱۳۹۷	۱۳۸۶
۲/۱۸۴/۵۹۰	۲۲۶/۰۳۶
تعداد مراکز رشد	
۱۳۹۷	۱۳۸۰
۴۴	۱
تعداد مراکز رشد در قبل از سال ۸۰ صفر است.	
مجموع مقالات و مدارک علمی (WOS)	
بعد از انقلاب تا کنون	قبل انقلاب
۴۳۷/۱۲۵	۲۷۱۱
تعداد رشته-محل	
۱۳۹۶	۱۳۵۷
۶۴۴۹۸	۱۱۱۸
افزایش ۵۷/۷ برابر	
تعداد موسسات آموزش عالی	
۱۳۹۷	۱۳۵۷
۲۶۹۳	۲۴۴
افزایش ۱۱ برابر	